

Hranický zpravodaj

Úspěch Cantabile v Rusku

*Dny evropského dědictví
budou plné her*

Nemocnice slaví osmdesátiny

Dnešní téma: Chystá se program rozvoje města

„Nemůžete vylézt po žebříku úspěchu s rukama v kapsách.“ Arnold Schwarzenegger

Občané mohou navrhnout, jak využít milion z rozpočtu města

Hraničtí občané se mohou mnohem aktivněji zapojit do zlepšování života ve svém městě. Mohu totiž v rámci akce „Podej návrh – zlepší město“ navrhnout, na jaký investiční účel by měla být využita částka jednoho milionu korun z rozpočtu města, a poté rozhodnout v internetové anketě, která z navržených akcí má jejich největší podporu. Odborně je tento systém nazýván participativní rozpočet. Hranice tak navazují na metodu hospodaření, kterou dlouhodobě praktikujeme u osadních výborů v místních částech města.

Občané mohou do 27. září podávat návrhy na to, co po-

važují za nutné v příštím roce v Hranicích opravit či vybudovat. Maximální výše nákladů na jeden návrh je 1 milion korun včetně DPH. Oblasti nejsou tematicky omezeny, mohou to být sportoviště, dětská hřiště, úprava veřejných prostorů, dopravní infrastruktura, městský mobiliář – lavičky, osvětlení, informační tabule, volnočasové aktivity, životní prostředí, zeleň nebo odpady. Důležitou podmínkou je, že návrh musí být realizován na pozemcích nebo budovách ve vlastnictví města Hranic.

V průběhu října bude probíhat kontrola formální správ-

nosti projektů, v listopadu pak uskutečníme hlasování na webu města a vítězné projekty budou realizovány příští rok.

Výzva je určena především občanům s trvalým pobytem na území města Hranic, návrh však mohou podat i ti občané, kteří zde žijí a nemají zde trvalý pobyt, nebo například ti, kteří zde studují či pracují. Každý předkladatel může podat pouze jeden návrh.

Návrhy musí být předkládány na předepsaném formuláři a musí mít určité náležitosti. Všechny podrobnosti je možné nalézt na webu města www.mesto-hranice.cz v rubrice par-

ticipativní rozpočet. Vyplněný formulář se všemi přílohami se odevzdává na podatelně Městského úřadu Hranice na zámku v uzavřené obálce označené nápisem „Participativní rozpočet města Hranic“. Nebo je možné formulář doručit poštou na adresu Městský úřad Hranice, Oddělení rozvoje města, Pernštejnské náměstí 1, 753 01 Hranice.

Koordinátorem návrhů, který má na starosti i konzultace a dotazy občanů, je tiskový mluvčí Městského úřadu v Hranicích, Ing. Petr Bakovský (petr.bakovsky@mesto-hranice.cz; tel: 581 828 117).

(bak)

Jez na Bečvě bude na týden v září vypuštěn

Hladina Bečvy nad hranickým jezem na týden klesne. V době od 2. do 8. září dojde k pravidelné každoroční srážce hladiny. Oznámilo to Povodí Moravy s.p., které je správcem toku i objektu jezu. Povodí předpokládá, že v průběhu srážky provede nutné práce, údržbu a opravu technologických zařízení jezu, dále odstraní případné naplaveniny, vyčistí svodné kanály a sběrné studně a provede monitoring poškozených břehových opevnění v nadjezí. (bak)

Galerie M+M slaví čtvrtstoletí

Neuvěřitelných 25 let své existence již slaví Galerie M+M. Založili ji ve vile v Jurikově ulici Josef a Anna Musilovi. Za tu dobu se stala Galerie M+M neodmyslitelnou součástí kulturní mapy města Hranic.

Proběhl zde bezpočet výstav, koncertů i plesů. Paní Anna Musilová, která získala za svoji činnost již v roce 2005 Cenu města Hranic, převzala v pondělí 5. srpna od starosty města Jiřího Kudláčka Pamětní list města Hranic, květiny a dárkový koš. Starosta města spolu s tajemníkem Městského úřadu v Hranicích Ing. Bc. Vladimírem Vyplékem a vedoucím odboru školství, kultury a tělovýchovy

Mgr. Vojtěchem Bušinou ocenili dlouholeté působení galerie, poděkovali paní Anně Musilové

za její práci a popřáli jí mnoho úspěchů a sil i v příštích letech.

(bak) Foto: Petr Bakovský

Lze podávat návrhy na Cenu města

Město Hranice chce i letos ocenit významné hranické osobnosti Cenou města Hranic. Nominace lze podávat do pátku 13. září do 12 hodin. Cena města se uděluje jako ocenění osob a kolektivů, které podaly mimořádný výkon nebo dosáhly významných úspěchů a mají vztah k městu.

Nominování mohou být jednotlivci, kolektivy, právnické i fyzické osoby. Cenu města tvoří pamětní list podepsaný starostou města, plaketa a finanční odměna ve výši 10 tisíc korun. Zásady pro udělování Ceny města Hranic můžete získat na podatelně MěÚ a na webu města www.mesto-hranice.cz/zivotni-situace-ostatni.

Nominace se mohou zasílat poštou na adresu MěÚ Hranice, odbor školství, kultury a tělovýchovy, Pernštejnské nám. 1, 753 37 Hranice, nebo předávat přímo na podatelnu.

Cenu města Hranic za loňský rok získali hraničtí rodáci, sourozenci Milan Hein a PhDr. Marta Skarlandtová (Heinová), a dlouholetý bývalý ředitel Základní umělecké školy Hranice Mojmír Chuda. Všechny dosavadní držitele Cen města naleznete na webu města (www.mesto-hranice.cz). (bak)

Město rozšiřuje možnosti třídění odpadu

Město Hranice rozšířilo služby v oblasti odpadového hospodářství. Důvodem jsou připravované změny v legislativě, které se týkají odpadového hospodářství. Změny budou znamenat výrazně vyšší tlak na třídění odpadu. Podle kontrolních rozborů nyní tvoří přibližně 30 % ze směsného komunálního odpadu biologicky rozložitelný odpad. Jeho skládkování ale bude zakázáno, proto město již nyní přistoupilo k nákupu popelnic na svoz biologicky rozložitelného odpadu.

Popelnice jsou umísťovány k rodinným domům a jsou občanům bezplatně zapůjčovány. Od září se začne zkušebně upravovat systém svozu jak komunálního, tak biologického odpadu. Město bude vyhodnocovat zkušenosti s využíváním nových nádob na biologicky rozložitelný odpad a na základě těchto zkušeností bude řešit, jak optimalizovat vývoz těchto nádob.

V rámci zkušebního provozu mohou občané posílat své podněty a připomínky městu (podatelna@mesto-hranice.cz).

V současnosti probíhá postupná distribuce popelnic, potřebné informace dostávají občané do schránek a další budou uveřejňovány na úřední desce a webu města a Ekoltesu. Na nákup téměř 3 tisíc (2860) těchto speciálních popelnic o obsahu 240 litrů získalo město dotaci. (bak)

Na půdě ZŠ a MŠ Šromotovo vznikají nové učebny

Nové speciální učebny vznikají na půdě budovy 2. stupně ZŠ a MŠ Šromotovo. Současné prostory školy již totiž kapacitně nedostačují a neumožňují tak zajištění kvalitního zázemí včetně nezbytného vybavení pro výuku odborných předmětů.

Na vytvoření čtyř nových speciálních učeben, dvou na přírodní vědy a dvou jazykových učeben, získalo město dotaci. Projekt je spolufinancován z prostředků Evropské unie – Fondu pro regionální rozvoj v rámci Integrovaného regionálního operačního programu. Celkem by akce měly vyjít na zhruba 25 milionů korun.

Nejde však pouze o vybudování čtyř nových učeben. K nim bude na půdě nutné zřídit i nezbytné zázemí, to znamená záchody a chodby. Pro lepší přístup bude upraveno schodiště i výtah, kvůli lepším světelným podmínkám budou přidána okna. To si vyžádá zvednutí krovu a úpravu střešky.

Stavební práce byly zahájeny v květnu a kvůli nim měli školáci již 7. června. Během prázdnin se prováděly činnosti, které vyžadovaly, aby ve škole nebyli žáci. Ty ale v srpnu skončily a od září tak mohou žáci opět do školy

Budoucí třídy vznikají v půdních prostorách ZŠ Šromotovo. Foto: Petr Bakovský

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

nastoupit. Stavební práce by ale měly být úplně dokončeny až koncem roku. Pak přijde na řadu

vybavení učeben tak, aby od 1. září 2020 mohli žáci začít nové učebny využívat. (bak)

Zveme na Podzimní trhy

Zveme vás na Podzimní trh, který se uskuteční v pátek 20. září od 9 do 17 hod. na Masarykově náměstí v Hranicích. Na trhu bude možno zakoupit výrobky regionálních značek – med, medové výrobky, medovou kosmetiku, maso, uzeniny a masné speciality, sýry.

Zdarma bude nabídnuta ochutnávka regionálních potravin, které získaly ocenění – jako např. hovězí klobása, pomazánka s česnekem, makový pecák, džem z černého rybízu a aronie, lipový med a další dobroty.

Dále bude možno zakoupit kvalitní výrobky od místních výrobců – např. maso, uzeniny, zvěřinové speciality, čabajky, sýry, máslové trubičky, koláče, valašské frgály, valašský trdelník, medovinu, koření, bylinné čaje, sušené bylinky, masti, mýdla, zavařená zeleninové výrobky, ovocné sirupy, džemy, bylinné přírodní přípravky, pražené oříšky, cukrovinky. Z doplňkového sortimentu pak keramiku, proutěné koše, dřevěné výrobky do kuchyně, tkané koberečky, svíčky. Na akci vás srdečně zve Město Hranice, odbor Obecní živnostenský úřad Městského úřadu Hranice. (bak)

Klienti Charity se vydají na tradiční pouť na Hostýn

Klienti terénních služeb Charity Hranice se společně s těmi, kteří o ně pečují – rodinnými příslušníky, přáteli, nebo se svými pečovateli či osobními asistentkami, tradičně koncem září vydávají na pouť na Svatý Hostýn. Klienti podle svého zdravotního stavu jezdí auty nebo společně autobusem.

Tentokrát pojedou klienti Charity v pátek 27. září, společný odjezd autobusem z Hranic, ze zastávky Šromotovo náměstí, je v 9 hodin. Na Hostýně poutníci mohou slavit mši svatou, navštívit Svatohostýnské muzeum, projít se hezkou přírodou, poobědvát v restauraci. Odjezd ze Svatého Hostýna je plánován na 14 hodin.

Nabízíme všem zájemcům – seniorům, kteří by se rádi na Svatý Hostýn podívali, volná místa v autobuse. Příspěvek na autobus je 100 Kč. Zájemci se mohou hlásit na telefonním čísle 733 755 881 u pastorační asistentky Charity Hranice Radky Andráškové.

Radka Andrášková

CzechInvest pořádá konzultační den

Pro firmy a podnikatele z Hranic a okolí připravil CzechInvest ve spolupráci s Místní akční skupinou (MAS) Hranicko seminář s cílem představit aktuální možnosti veřejné podpory. Setkání se uskuteční v úterý 24. září od 13 hodin v prostorách MAS Hranicko (Kunzova vila, Tř. 1. máje 328, Hranice).

Vedoucí manažer MAS František Kopecký představí podporu drobného podnikání ve vlastním dotačním programu MAS Program rozvoje venkova. Pro individuální konzultace podnikatelských záměrů budou k dispozici zástupci agentury CzechInvest, kteří podrobněji

představí výše zmíněné aktivity. Pracovníci Agentury pro podnikání a inovace poté představí aktuální dotační možnosti pro podnikatele z Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. Exportní konzultant agentury CzechTrade pomůže firmám s jejich exportními aktivitami. A konzultantka Technologické agentury ČR zodpoví případné dotazy týkající se podpory výzkumu a vývoje. Pro případné konzultace budou na místě také pracovníci MAS Hranicko.

„Připravovaný seminář cílí zejména na podporu malých a středních firem. Tomu jsme také uzpůsobili program. Vybraná témata mají reflektovat to, o co se podniky této velikosti nejvíce zajímají, ať už se jedná o dotace na jejich rozvoj, možnost propojení se zajímavými partnery, nebo třeba pomoc s exportem,“ komentuje blížící se akci Martin Marek, zástupce agentury Czech-

Invest pro Olomoucký kraj. Zájemci se mohou registrovat na webu www.czechinvest.org v sekci Akce, případně se obrátit na olomouc@czechinvest.org.

Za posledních tří roků se agentura CzechInvest stále více zaměřuje na podporu malých a středních podniků. Stále intenzivněji podporuje výzkum a vývoj, pomáhá rozvíjet kvalifikovanou pracovní sílu a podporuje začínající inovativní podniky.

Zajímavostí je také spolupráce s Evropskou kosmickou agenturou na projektu inkubátoru kosmických technologií ESA BIC Prague. CzechInvest rovněž staví na partnerství, ať už v regionech, nebo na celorepublikové úrovni, a to nejen s dalšími institucemi podporujícími aktivity firem. V této souvislosti zajišťuje CzechInvest také dotační poradenství. Podnikatelům a firmám nabízí co nejvíce informací o možnostech státní podpory na jednom místě. (bak)

Ilustrační foto: CzechInvest

Starosta ocenil Cantabile za úspěch v Rusku

Skvělé úspěchy pěveckého sboru Cantabile v Rusku na soutěži The Singing World ocenilo i vedení města. Sbormistryně Markéta Lásková a členové sboru byli ve čtvrtek 15. srpna přijati starostou města Hranic Jiřím Kudláčkem a 1. místostarostou PhDr. Vladimírem Juračkou.

Sbor Cantabile z Petrohradu přivezl zlato v kategorii Komorní sbory, stříbro v kategorii Lidová tvorba, bronz v kategorii Církevní hudba a speciální cenu poroty za nejlepší choreografii v kategorii Lidová tvorba a titul laureáta Grand Prix.

(bak)

Foto: Petr Bakovský

Oslavy: bude pravý vojenský guláš i motocykly z hradu

Oslavy 25. výročí založení 7. mechanizované brigády „Dukelská“ připomene ve středu 4. září hned několik akcí. V 11 hodin se na Masarykově náměstí uskuteční slavnostní nástup jednotek 7. mechanizované brigády. Součástí nástupu bude i přelet letounů Vzdušných sil Armády České republiky.

V průběhu dne, od 11 do 17 hodin, předvedou příslušníci 7. mechanizované brigády v prostoru před letním kinem vojenskou techniku, výzbroj a způsob

výcviku. Nebudou chybět ani dynamické ukázky boje zblízka nebo první pomoci v poli. V rámci vzájemné spolupráce budou vystaveny také motocykly Hradní stráže.

Návštěvníci budou moci ochutnat i pravý vojenský guláš. Pomyslnou tečkou za oslavami 25. výročí založení 7. mechanizované brigády bude koncert Vojenské hudby Olomouc. Ten se bude konat v 16 hodin na Masarykově náměstí.

kpt. Mgr. Ladislav Kabát

Předzámčí dostalo novou tvář

Dvorek na levé straně u jižního vstupu do zámku se proměnil v příjemné zákoutí. Vzniklo zde upravené místo pro venkovní kavárenské posezení s dětským koutkem. Prostor je výškově rozčleněn tak, aby bylo možno podávat občerstvení oknem kavárny na zámku. Vznikla i klidová zóna v podobě malé městské zahrady, kde si lidé mohou v rušném centru města posadit na lavičkách, obklopených záhonky s dominantou nepravidelně umístěných zimostřezů a skupinou pnoucích růží na trellážích podél ohradní zdi.

(red) Foto: Petr Bakovský

OSLAVY 25. VÝROČÍ VZNIKU

7. MECHANIZOVANÉ BRIGÁDY „DUKELSKÉ“

STŘEDA 4. ZÁŘÍ 2019, HRANICE

MASARYKOVO NÁMĚSTÍ
10:59
PŘELET VOJENSKÝCH LETOUNŮ

11:00
SLAVNOSTNÍ NÁSTUP JEDNOTEK 7. MB

16:00
KONCERT VOJENSKÉ HUDBY OLMOUC

LETNÍ KINO
11:00 - 17:00
UKÁZKA VOJENSKÉ TECHNIKY A ZBRANÍ

13:00 a 15:00
UKÁZKA BOJE Z BLÍZKA

13:30 a 15:30
UKÁZKA PRVNÍ POMOCI V BOJI

Proluka u synagogy prohlédne

V Janáčkově ulici v proluce vedle synagogy se pilně pracuje. Z proluky již brzy vznikne pietní místo s posezením, které vytvořila výtvarnice Christine von Habermann. Slavnostní odhalení se uskuteční v pondělí 23. září v 17 hodin. S židovskými skladbami vystoupí Petra Zindler a Igor Kopytowicz.

(red)

Připravuje se Program rozvoje města

Město Hranice ve spolupráci s odbornou firmou PRO-CES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o. připravuje nový Program rozvoje města Hranic na roky 2020–2030. Jde o základní dokument, který určí, kam bude směřovat rozvoj města v následujících letech.

Program rozvoje města vychází jednak z dosavadního Programu, který je platný do roku 2020, dále z rozsáhlé sociálně ekonomické analýzy města, dostupných dat a z průzkumů mezi obyvateli Hranic a podnikateli.

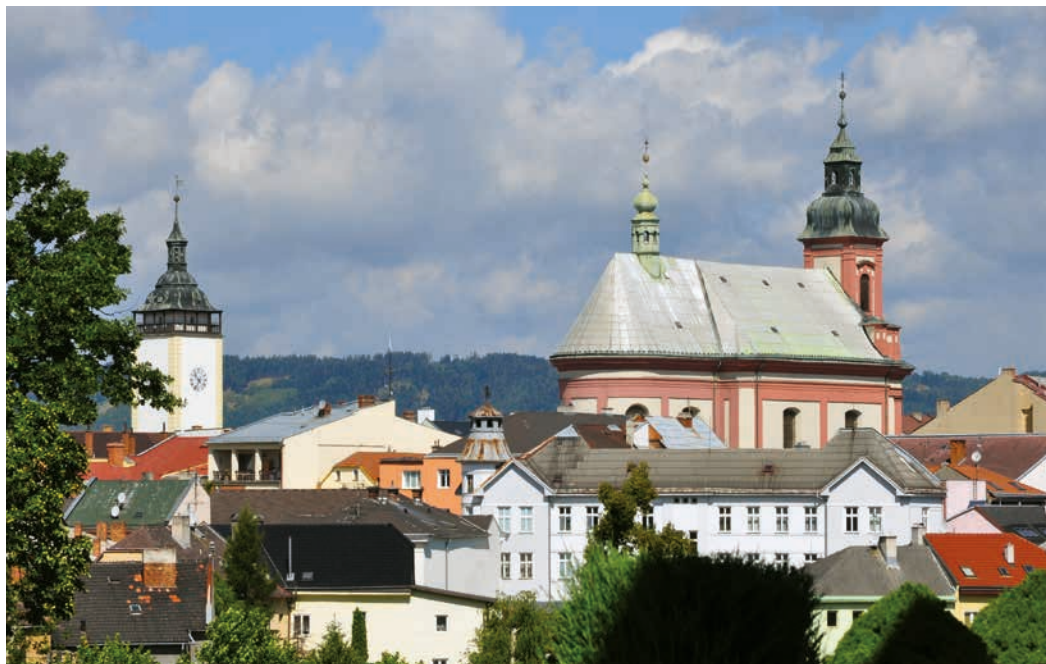
Průzkum spokojenosti obyvatel města a průzkum podnikatelského prostředí probíhal letos v březnu a dubnu a nejzajímavější výsledky naleznete v samostatném článku.

Program rozvoje města je tvořen analytickou, návrhovou a implementační částí. Analytická část se věnuje analýze současného stavu, dále byly vytvořeny SWOT analýzy pro jednotlivé prioritní oblasti.

SWOT analýza rozebírá silné a slabé stránky jednotlivých oblastí, příležitosti a hrozby. (Strong, week, opportunity, threat).

V rámci Programu rozvoje města je pracováno se čtyřmi prioritními oblastmi:

1. Životní prostředí, doprava, technická infrastruktura, územní plánování

Práce na novém Programu rozvoje města byly zahájeny letos v lednu. Foto: Petr Bakovský

2. Podnikání a zaměstnanost, kultura, sport a cestovní ruch
3. Bezpečné a přívětivé sociální prostředí, školství
4. Řízení a správa města

Návrhová část má za úkol nastínit vizi a globální cíle (dlouhodobé představy o možnostech rozvoje), dále priority – opatření – aktivity (konkretizace rozvojových možností a jejich bližší popis), finanční plán (nástin disponibilních zdrojů pro budoucí

rozvojové aktivity) a také návrh období jejich samotné realizace.

Program rozvoje města ale není jednorázový dokument, musí se s ním dále pracovat, je potřebné reagovat i na další vývoj. Proto se na jednotlivé roky připravují akční plány a každoročně dochází k jejich vyhodnocení.

Práce na novém Programu rozvoje města byly zahájeny letos v lednu, v březnu a dubnu

probíhal průzkum spokojenosti obyvatel a průzkum podnikatelského prostředí. Na základě průzkumů a dalších podkladů byly zpracovány SWOT analýzy pro 4 výše uvedené prioritní oblasti.

Na začátku října bude připravovaný Program rozvoje města veřejně projednán. Po zapracování připomínek bude Program rozvoje města předložen zastupitelstvu města tak, aby ho zastupitelé mohli do konce roku schválit. (bak)

SWOT analýza hledá přednosti i slabiny

Jedním z důležitých kroků k tomu, aby mohl být vypracován kvalitní Program rozvoje města, je zjistit, kde máme slabiny, a kde naopak přednosti. K tomu se vypracovává takzvaná SWOT analýza, která rozebírá silné a slabé stránky jednotlivých oblastí, příležitosti a hrozby. (Strong, week, opportunity, threat).

Občas se přitom stává, že jedna věc může být z určitého pohledu silnou stránkou, z druhé strany je ale naopak slabinou. A slabina se pak zase může stát příležitostí. Město Hranice má svoji SWOT analýzu rozdělenou na čtyři hlavní oblasti – 1. Životní prostředí, doprava, technická infrastruktura, územní plánování, 2. Cestovní ruch, kultura, sport, podnikání a zaměstnanost, 3. Bezpečné a přívětivé sociální prostředí, školství a 4. Řízení a správa města. Například hned v první oblasti je silnou stránkou

Hranic fakt, že se nacházejí v blízkosti hlavních dopravních tepen, město je tedy výborně dopravně dostupné. Z toho ovšem na druhé straně vyplývá velká hustota provozu nebo vysoké znečištění ovzduší emisemi.

Stejně tak v druhé oblasti je silnou stránkou existence průmyslových zón a nízká nezaměstnanost. To ale naopak přináší i nedostatek kvalifikované pracovní síly dle požadavků trhu práce nebo dopravní problémy, spojené s průmyslovými zónami.

Právě definování správných silných a slabých stránek, příležitostí i hrozeb umožní městu zaměřit se na posílení kladů i slabých míst a eliminaci některých hrozeb. Bohužel však ne všechno lze na městské úrovni ovlivnit. Hrozbou je totiž třeba i ekonomická krize, která by negativně ovlivnila výši rozpočtu města. Ale nejen to. Pravděpodobně

Cyklostezka Bečva je pro své malé převýšení hojně využívána rodinami s dětmi. Foto: Petr Bakovský

bychom museli počítat i s nárůstem sociálně nepřizpůsobivých občanů a nedostatkem finančních prostředků v oblasti školství, sociálních služeb a bezpečnosti a dalšími negativy. V takové situaci by bylo nespornou výhodou, že město není zadlužené.

Naopak příležitostí může být například dobudování sítě cyklostezek do místních částí a do okolních obcí. Cyklodoprava je jednou z oblastí, kterou bude řešit připravovaný Plán udržitelné městské mobility.

(bak)

Průzkum spokojenosti napověděl, co občany

Co si myslí o svém městě obyvatelé Hranic? Co se jim líbí, na co jsou hrdí, co by naopak rádi změnili, nebo čeho se obávají? Nejen na tyto otázky odpovídal jarní průzkum spokojenosti mezi občany města.

Jednou z otázek bylo, co se lidem vůbec vybaví při vyslovení pojmu Hranice. Nejčastěji uváděnými pojmy byly město a domov. Respondenti vidí Hranice jako krásné město s dobrou dopravní dostupností, malebnou okolní krajinou a bohatou historií. Mnoho respondentů zmiňovalo rovněž pojmy cement, Sigma, Propast a Moravská brána.

Obyvatelé Hranic jsou nejvíce hrdí na okolní přírodu, Hranickou propast, kulturu, park, lázně, zámek a historické památky. Oceňují rovněž cyklostezky, kulturní akce, MHD zdarma a divadlo. Lidem naopak nejvíce chybí zimní stadion, kino, dostatečný počet parkovacích míst, více kulturního vyžití a u cyklostezek schází respondentům jejich lepší propojení.

Mezi místa, která se obyvatelům Hranic nejvíce líbí, patří zámek, zámecký park, náměstí, okolní prostředí, synagoga, náměstí, Kostelíček a okolí řeky Bečvy.

Zámek a zámecká zahrada patří k oblíbeným místům. Foto: Petr Bakovský

Naopak mezi objekty, které se respondentům nelíbí, patří zejména autobusové i obě vlaková nádraží, kasárna (Jaslo), cemenárna, ubytovny a jejich okolí.

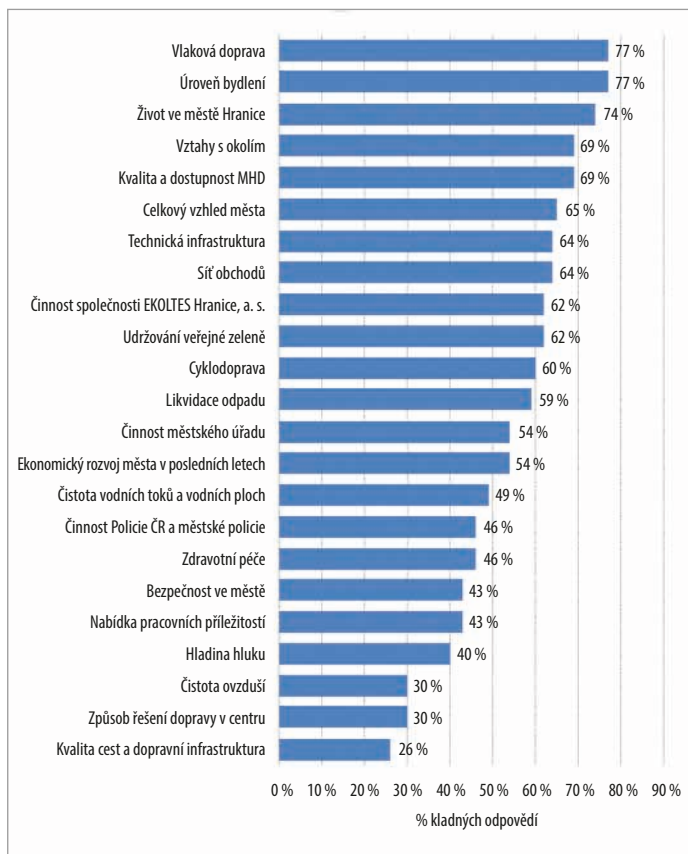
A co dalšího z průzkumu vyplynulo? Celkově jsou lidé se

Co se lidem vybaví, když se řekne Hranice?

Zdroj: PROCES, Průzkum spokojenosti občanů města Hranice, 2019

Spokojenost respondentů s oblastmi kvality života

Zdroj: PROCES, Průzkum spokojenosti občanů města Hranice, 2019

životem v Hranicích spokojeni. 74 % odpovědí bylo kladných – velmi spokojen (21 %) nebo spíše spokojen (53 %), 21 % není ani spokojeno, ani nespokojeno, 4 % jsou spíše nespokojena a pouhé procento je velmi nespokojeno. Platí, že starší občané jsou spokojenější, mladší (ve věku 15–35 let) jsou o něco kritičtější.

To ale neznamená, že všechny oblasti života v Hranicích jsou hodnoceny stejně. Vysoce je hodnocena vlaková doprava i MHD, úroveň bydlení, vzhled města i život v něm, vztahy s okolím, technická infrastruktura

i síť obchodů. Nad 60 % kladných odpovědí měla i činnost společnosti Ekoltes, údržba zeleně a cyklo doprava. Naopak nejméně spokojeni jsou hraničtí občané s kvalitou cest a dopravní infrastrukturou, způsobem řešení dopravy v centru, čistotou ovzduší a hladinou hluku. Možná překvapivě ani ne 50 % spokojenost panuje s nabídkou pracovních příležitostí. Podobně nízká je spokojenost s bezpečností ve městě, jen o něco lépe je hodnocena zdravotní péče a činnost státní i městské policie.

trápí, na co jsou hrdí, co se jim líbí

Palačovská spojka by měla odvést z města tranzitní dopravu. Foto: Petr Bakovský

Občany nejvíc trápí doprava a ovzduší

Nejproblémovější oblasti, které se dotýkají obyvatel města, jsou tedy doprava a čistota ovzduší. Tyto oblasti jsou vzájemně provázané, právě doprava má podstatný podíl na špatné kvalitě ovzduší. Město si tento problém dlouhodobě uvědomuje, ovšem náprava právě v těchto oblastech není ani snadná, ani rychlá. Aut stále přibývá a dopravní síť města přestává jejich množství stačit. Trápí nás úzké ulice v centru, přetížené hlavní tahy přes město, nedostatek míst k parkování, obtížná průjezdnost města

na kolech či nevlídné cesty pro pěší.

Jde o klubko vzájemně se proplétajících problémů, které není snadné rozmotat. Velké dopravní stavby jako Palačovská spojka a severovýchodní obchvat města jsou dlouhodobou záležitostí. Například ohledně Palačovské spojky Ředitelství silnic a dálnic počítá se zahájením výstavby až v roce 2022 a dokončením v roce 2024.

Proto město připravuje strategický dokument (Plán udržitelné mobility), který by měl napovědět možná řešení. O jeho

přípravě se dočtete ve zvláštním článku.

S hustou dopravou souvisí i kvalita ovzduší. Tu ale ovlivňují i jiné faktory. Až nečekaně velký vliv mají lokální topeniště, přičemž nejhorší kombinací jsou staré kotle, kde se spaluje všechno možné, včetně plastů. Na rozdíl od jiných vlivů na kvalitu ovzduší však v této oblasti může město něco dělat. Jednak podporuje výměnu starých kotlů prostřednictvím kotlíkových dotací a jednak se snaží prostřednictvím informačních kampaní radit, jak správně topit.

Na kvalitu ovzduší mají vliv i faktory, které příliš ovlivnit nemůžeme. Jedním z nich jsou velké průmyslové podniky, a to nejen na Hranicku. Kvůli naší poloze v Moravské bráně nás ovlivňuje i dálkový přenos z Ostravska, případně i Polska. Vliv má samozřejmě i počasí. Proto jsme pro zjištění přesnějších údajů o kvalitě hranického ovzduší a pro zlepšení informovanosti obyvatel na konci loňského roku ve městě zřídili měřicí stanici kvality ovzduší. Data z ní jsou umístěna na webu města a přenášena na informační panel na Třídě 1. máje. (bak)

Dotazování byli i podnikatelé

Kromě průzkumu mezi občany města proběhlo i dotazníkové šetření podnikatelského prostředí. I zde převládá celková spokojenost.

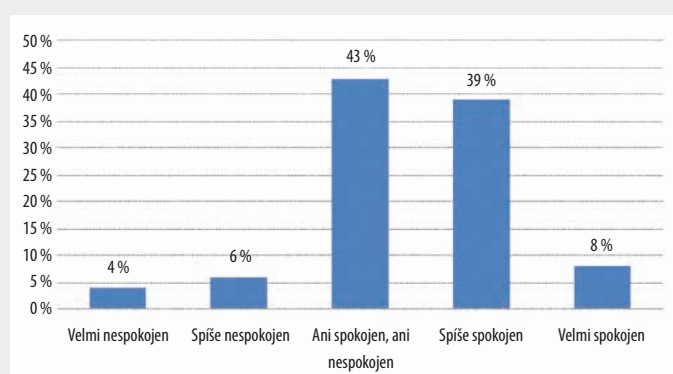
Podnikatelé jako největší problém, omezující rozvoj podnikání, vidí velký nedostatek kvalifikované pracovní síly spolu s legislativními omezeními. Respondenti vnímali faktor špatné dostupnosti pracovní síly jako zásadní a při telefonickém šetření bylo zřejmé, že situace na trhu práce je v Hranicích velmi nepříznivá. Někteří respondenti uváděli, že musí využívat služeb per-

sonálních agentur, které najímají pracovní sílu ze zahraničí. Z průzkumu zároveň vyplývá, že podnikatelé jsou spokojeni s dopravním napojením, dostupností financování, geografickou polohou města a také s dodavatelsko-odběratelskými vztahy v Hranicích.

S podrobnějšími výsledky obou průzkumů i s dalšími zajímavými údaji se budete moci seznámit v rámci veřejného projednání Programu rozvoje města Hranice na roky 2020–2030, které je plánováno na první polovinu října 2019.

(bak)

Jak jsou podnikatelské subjekty spokojeny s podnikáním ve městě Hranicích

Zdroj: PROCES, Průzkum podnikatelského prostředí města Hranice, 2019

Doprava v Hranicích potřebuje změny

Co se musí změnit v dopravě, aby se lidem v Hranicích žilo lépe?

Odpověď na tuto otázku začali hledat odborníci, kteří mají vytvořit Plán udržitelné městské mobility ve městě Hranice.

Všemi druhy městské dopravy, tedy automobilovou, městskou hromadnou, příměstskou, cyklo- a pěší dopravou, ale i problematikou parkování se bude zabývat Plán udržitelné městské mobility města Hranice. Jeho zpracovatelé budou zkoumat a analyzovat stav v dopravě ve městě, hledat zásadní problémy a na základě diskuzí s odborníky i občany navrhovat možné způsoby řešení dopravní problematiky v nejširším slova smyslu. Zabývat se proto budou i možnostmi výstavby nových parkovacích míst, ale také zavedením nových pěších zón, nastavením pravidel pro bezpečný vzájemný pohyb chodců, cyklistů i řidičů. Cílem projektu je tedy poskytnout lepší pohyb po městě všem skupinám obyvatel, zvýšit jejich bezpečnost a podporovat udržitelné a ekologické formy dopravy. Kromě toho bude projekt cílit i na děti a jejich bezpečnost při cestách do školy.

Jak aut neustále přibývá, je vidět například na hranickém vlakovém nádraží. Přestože zde v minulých letech přibýly desítky parkovacích míst a další místa vznikla na autobusovém nádraží, je tu neustále plno. Foto: Petr Bakovský

Do zpracování dokumentu se budou moci zapojit občané prostřednictvím dotazníkového šetření v domácnostech, které proběhne na podzim 2019 a bude zjišťovat běžné dopravní chování a přepravní vztahy obyvatel města. Svě podněty občané budou moci vyjádřit rovněž na webových stránkách projektu mobilita-hranice.cz.

Plán mobility, jehož zpracováním je pověřena dopravně-inženýrská společnost UDIMO ve spolupráci s vědeckovýzkumným ústavem ACCENDO, tak bude mít zásadní vliv na podobu dopravy v Hranicích, a tudíž i na kvalitu života jejich občanů v následujících letech.

Plán udržitelné městské mobility města Hranic vzniká

v rámci evropského projektu Smart Commuting a je spolufinancovaný z programu Interreg Central Europe.

Čísla ukazují, kde aut nejvíc přibývá

Pokud chce město plánovat důležitá dopravní opatření, mít kvalitní Plán udržitelné městské mobility, musí mít i kvalitní podklady. Mezi to nezbytně patří přehled, kolik aut v Hranicích jezdí, které ulice jsou nejvíce zatížené, zkrátka zjištění skutečného stavu dopravy ve městě.

Jisté údaje nám poskytují sčítání automobilů, které provádí Ředitelství silnic a dálnic přibližně každých pět let. Toto měření se ale týká pouze dálnic a silnic I. a II. třídy. V Hranicích tedy dálnice, silnice I/35 (tah na Valašské Meziříčí), silnice I/47 (čtyřproudá komunikace od Lipníka směrem k Bělottínu a také silnice II/440 (od Potštátu přes Třidu I. máje, Šromotovo náměstí k silnici I/35). Proto bude v rámci tvorby plánu mobility provedeno vlastní sčítání dopravy ve městě.

Také čísla Ředitelství silnic a dálnic však o leccem vypovídají. Poslední měření proběhlo v roce 2016 a výsledky byly zveřejněny na jaře 2017. Ukazuje se, že v porovnání s předchozím sčítáním v roce 2010, kdy již byla krátce v provozu dálnice na Os-

travu, se další část tranzitní dopravy přesunula na tuto dálnici. Zjištěná čísla ale také ukazují, že výrazně stoupla místní dopra-

va, zejména se projevil nárůst provozu z průmyslové zóny na ulici Tovární a v oblasti vlakového i autobusového nádraží. To

výrazně zatěžuje Třidu I. máje, kde v nejméně frekventovaném úseku projíždělo v roce 2016 téměř 11 tisíc aut denně. (bak)

Komunikace	Měřený úsek	2005	2010	2016	Rozdíl 2010/2016
D1	Lipník n. Bečvou - Hranice	x	22 650	28 018	5 368
D1	Hranice - Bělottín	x	16 500	29 006	12 506
I/35	Od rondelu U smrku po Kpt. Jaroše	13 632	11 696	10 676	-1 020
I/35	Od Kpt. Jaroše po Motošín	15 383	11 653	9 965	-1 688
I/35	Od Motošína po vyústění Teplické	14 433	11 837	9 965	-1 872
I/35	Od Teplické po konec Hranic *	14 433	11 837	11 793	-44
I/47	Lipník až rondel U smrku	33 746	13 279	9 657	-3 622
I/47	U smrku až po most na Tř. 1. máje	23 424	10 142	9 657	-485
I/47	Od mostu na Tř. 1. máje po rondel u Lidlu	26 809	7 833	9 006	1 173
I/47	Od Lidlu ke konci Hranic	30 019	8 213	7 879	-334
II/440	Od Olšovce ke sjezdu z dálnice	3 851	1 720	2 178	458
II/440	Od dálnice po křižovatku u Slavie	3 851	5 943	6 608	665
II/440	Křižovatka Slavie – mimoúrovňová křižovatka se čtyřproudou silnicí I/47 **	7 287	7 132	8 319	1 187
II/440	Od křižovatky s I/47 po křižovatku U Černého orla ***	8 294	8 701	10 991	2 290
II/440	Od křižovatky U Černého orla okolo Billy k silnici I/35 ****	6 010	4 957	4 165	-792

* Napojení aut z Komenského ulice (viz pokles na 440 – úsek kino – Kpt. Jaroše)

** Napojení ulice Nádražní + 522 vozidel

*** Napojení průmyslové zóny na ulici Tovární a obchodních center (mnozí řidiči ve snaze vyhnout se křižovatce U Slavie jedou tudy, s případnou zastávkou v nákupním centru) + 1103 vozidel

**** Většina řidičů směřuje Komenského ulicí na ulici Teplickou a dál na Valašské Meziříčí (viz nárůst na I/35)

Hranická nemocnice slaví 80 let

Letos v listopadu to bude 80 let od chvíle, kdy hranická nemocnice zahájila svůj provoz v novém areálu.

Oslava v nemocnici bude 7. září

Výročí si nemocnice připomene velkou oslavou v sobotu

7. září ve svém areálu. Připraven je bohatý kulturní program, který vyvrcholí v 18 hodin koncertem přerovského zpěváka Pavla Nováka.

Připraveny jsou ale také různé doprovodné akce jako soutěže a atrakce pro děti, výstava fotografií, prohlídka sanitek, prohlídka nemocnice, ukázky první pomoci a obvazování, výživové poradenství, určování krevních skupin. Návštěvníci této akce mohou také absolvovat měření tlaku, glukózy a cholesterolu, měření nožní klenby, zraku a další.

Výročí připomene i výstava od 26. září

Výročí 80 let od otevření nového areálu hranické nemocnice a také výročí 70 let od zahájení výuky na Střední zdravotnické škole v Hranicích se bude věnovat výstava s názvem „Nemocnice“. Ta se uskuteční ve výstavních prostorách na Staré radnici v Hranicích a zahájí ji vernisáž ve čtvrtek 26. září v 17 hodin. Výstava potrvá až do neděle 5. ledna 2020.

Lékaři v hranické nemocnici. Snímek z roku 1957. Foto: sbírka Milana Sanetříka

Návštěvníci uvidí například starou ordinaci s pracovním stolem, lékárníčkami a modelem lidské kostry, nemocniční pokoj s lůžkem, rentgenovou místnost a spoustu historických zdravotnických přístrojů, lékařských nástrojů a pomůcek, ale také historické fotografie hranických špitálů a nemocnice.

Nemocnice vydá k výročí bulletin

Hranická nemocnice připravuje k výročí také bulletin, který nabídne historii a zajímavosti. Publikaci zpracovala Ing. Yveta Sommerová. Některé zajímavosti z bulletinu přinášíme v dnešním vydání.

(red)

Bulletin zpracovala Ing. Yveta Sommerová. Reprofoto

Z historie hranických špitálů

Základy medicíny můžeme hledat již v pravěku, i když to nebude léčení v pravém slova smyslu. Nejčastěji se používala jen voda k oplachování ran a chladivé zábaly. V pravěku rozhodovala tlupa o tom, zda se o nemocného postará, nebo jej vyhodí. Krutá volba, avšak pro tehdejší populaci to znamenalo rozhodnutí k zachování života zbytku celé tlupy.

HIPPOKRATES

Prvopočátky léčení jsou přisuzovány starověkému Egyptanům a Řekům. Dokladem jsou archeologické nálezy z druhého tisíciletí př. n. l. Nejvýznamnější základy pro další rozvoj zanechal Hippokrates. Jeho odkaz připomíná Hippokratova přísaha skládaná lékaři při promociích, která obsahuje základní etické principy jejich povolání.

HRANICKÉ ŠPITÁLY

O tom, jaké byly počátky léčení na Hranicku, se dochovalo jen málo záznamů. První zmínky se vztahují k existenci špitálů, které sloužily jako charitativní útluky. Řádové sestry se zde staraly o staré a nemohoucí nebo mrzáky.

Zpráva pocházející z roku 1463 zmiňuje **Panský špitál**, který stál v místech u bývalého

kostela a fary na dnešním Školním náměstí, v roce 1888 se pak přestěhoval do ulice Na Náspech. Málo informací je o **Bratrském špitálu**, který pravděpodobně působil od roku 1584 do 1624 v blízkosti Šromotova náměstí.

Za první ošetřovaci ústav v Hranicích je považována **Gallašova nemocnice**. Jméno nese po slavném hranickém rodákově, ranhojiči a spisovateli J. H. A. Gallašovi, který oplýval velkými medicínskými a chirurgickými znalostmi. Od roku 1791 léčil ve svém domě zejména chudé, a to nezištně a zdarma. Nemocnice sloužila více než sto let. Od roku 1856 se stala nemocnicí veřejnou.

V květnu roku 1865 bylo rozhodnuto o otevření **Městské nemocnice** v budově na Třídě 1. máje (bývalý poštovní úřad). Pro nemocné sloužily tři pokoje v přízemí a tři v prvním patře, dále se zde nacházely byty pro lékaře a ošetřovatele. Zřízena byla také umrlčí komora. Jelikož byla nemocnice malá, hledaly se nové prostory.

Dne 17. září 1891 byla slavnostně otevřena **Všeobecná nemocnice** v Teplické ulici (bývalé SOU Sigma Hranice, dnes areál Průmyslové školy). Do roku 1909 se rozšířila o 2 pavilony, ale ani tyto prostory nestačily.

Nemocnice Hranice a.s.

80 let NEMOCNICE HRANICE

Zveme širokou veřejnost do areálu nemocnice, vstup zdarma. Moderuje Nika Lárová.

7. září 2019

13:30 dětská show **ZDRAVĚ O ZDRAVÍ**

14:00 hraje **TWO JAZZY**

15:00 netradiční hrátky s prasátkem **CECILEM**
Těšte se na bobování v létě, stavění sněhuláka na sluníčku, na **OBČERSTVOVACÍ KARAVAN**.

15:30 **KAREL ZICH REVIVAL BAND**

16:30 ukázka výcviku **ZÁCHRANÁŘSKÝCH PSŮ**

17:00 **MELODIE SE SAXOFONEM**

18:00 **PAVEL NOVÁK**

DOPROVODNÝ A OSVĚTOVÝ PROGRAM

- soutěže a atrakce PRO DĚTI
- VÝSTAVA fotografií
- PROHLÍDKA SANITEK
- PROHLÍDKA NEMOCNICE
- NOSEWORK - výcvik psů
- PRVNÍ POMOC
- techniky OBVAZOVÁNÍ
- VÝŽIVOVÉ poradenství
- MĚŘENÍ tlaku, glukózy a cholesterolu
- MĚŘENÍ nožní klenby
- MĚŘENÍ zraku
- určování KREVNÍCH SKUPIN
- prodejní stánky
- občerstvení

Změny programu vyhrazeny.

www.nemocnice-hranice.cz

Prvenství v republice: Zavedení laparoskopie

Prvním v republice, kdo zavedl laparoskopickou metodu vyšetřování dutiny břišní, byl v roce 1932 lékař **doc. MUDr. Stanislav Kutšan** (*4. 11. 1907, †12. 3. 1983). V hranické nemocnici působil v letech 1946 až 1972 ve funkci primáře interního oddělení a 3 roky ve funkci ředitele nemocnice. Zavedl také metodu implantace zvířecího podvěsku mozku (hypofýzy), aplikoval příkladání pijavic a stál za metodou protínání nervů v hrudníku a nástřiky křečových žil. K jeho praxi patřily také biopsie jater a sleziny a odběry biotickými kleštěmi.

Významné ocenění

Významného ocenění dosáhl primář ušního, nosního a krčního oddělení, později foniatrického oddělení **MUDr. Oldřich Ferdinand**. V roce 1961 obdržel od prezidenta republiky Medaili J. E. Purkyně. Za dobu svého působení publikoval 53 vědeckých, kazuistických, populárně vědeckých a zdravotně osvětových statí. Sepsal také učebnici Základy otolaryngologie a foniatrie pro speciální pedagogii.

Ředitelé hranické nemocnice

1904-1934
MUDr. Čeněk Roháč
1935-1945
MUDr. Ota Slováček
1945-1946
MUDr. Jaroslav Pospíšilík
1946-1949
MUDr. František Matis
1949-1951
Doc. MUDr. Stanislav Kutšan
1951-1952
MUDr. Rudolf Freiburger
1952-1959
MUDr. Antonín Rosík
1959-1974
MUDr. Miroslav Vysloužil
1974-1976
MUDr. Jaroslav Zemánek
1976-1982
MUDr. Jan Unar
1982-1990
MUDr. Zdeněk Prachař
1991 – dosud
MUDr. Eduard Sohlich, MBA

Otevření nemocnice v roce 1939

Podle historických pramenů byla kapacita staré nemocnice tak přeplněná, že bylo potřeba nemocné ukládat po dvou na jednu postel. V lednu 1922 shořely při požáru dvě třetiny střechy na budově nemocnice a opět vyvstala otázka stavby nové, větší nemocnice. Rozhodnutí o postavení nemocnice na pozemku při státní silnici do Nového Jičína padlo na zasedání zastupitelstva města Hranice v roce 1929. Vykoupeny byly pozemky o výměře 42 tisíc m².

V roce 1932 byly předloženy návrhy tří architektů, ale žádný z nich nevyhovoval. Neshody politických představitelů zavini-ly oddálení stavby. Později bylo obnoveno jednání s architektem Ing. Dr. Stockarem. Stavba byla zahájena v srpnu roku 1937 stavitel Hubertem Svobodou a trvala dva roky. Vyžádala si více než 15 milionů korun. Slavnostního otevření se ale nedočkala. Z obavy před nacisty byla nemocnice přestěhována do nového areálu v tichosti v noci ze 4. na 5. listopadu 1939.

Hlavní budova byla postavena ve tvaru obráceného písmene Z a fungovala jako monoblok. V jedné budově se nacházely

Takto vypadala nově postavená hranická nemocnice v roce 1941. Foto: Státní okresní archiv Píseň

spolu s léčebnou částí i technické provozy, kotelnou, strojovnu, prádelnu, kuchyni apod. V areálu byla v roce 1939 postavena hlavní budova, infekční pavilon, prosektura a obytný dům správce a vrátného.

Nemocnice byla projektována pro 230 lůžek s výhledem navýšení kapacity až o třetinu. Od prvopočátku sloužily pacientům dva primariáty: chirurgický a vnitřní. Pokoje byly maximálně šestilůžkové, rozdělené do kategorií I., II. a III. třídy.

V denních místnostech byl umístěn amplionový rozhlas, který byl zapínán v době odpočinku, kromě toho si jej mohli

nemocní pustit i do sluchátek u svých postelí. Na každém patře se nacházel pokoj pro děti.

Celá nemocnice byla vybavena světelným i zvukovým signalizačním zařízením. Dva operační sály byly vybaveny nejdokonalejší technikou, instrumentáři a nejmodernějšími stoly, které byly v té době chloubou nemocnice. Patra byla propojena lůžkovými výtahy. V budově infekčního oddělení se nacházely izolované místnosti pro každou infekční nemoc a pracovní lékařské, která sloužila i pro malé chirurgické výkony. Prosektura byla vybavena potřebným lékařským zařízením a také pietní obřadní síní.

Vývoj nemocnice do roku 1950

Dva roky po otevření byly postaveny ubytovny řadových sester, lékařské byty, primářské byty a dětský pavilon. Během války byli do nemocnice přijímáni medicí na pozice laborantů a ošetřovatelů, aby unikli totálnímu nasazení v říši. V roce 1946 už bylo v nemocnici 6 primariátů spolu s gynekologií, dětským a očním. Do roku 1946 sloužily v nemocnici jen řadové sestry, které byly postupně nahrazovány a od roku 1961 zcela převzaly ošetřovatelskou péči absolventky zdravotní školy.

Oddělení chirurgie se nacházelo ve východním křídle na dvou poschodích s celkem 156 lůžky, z nichž byla některá vyčleněna pro potřeby gynekologického oddělení. V poválečných letech se počet hospitalizovaných pacientů pohyboval kolem 4 tisíc.

Západní křídlo patřilo interní. V roce 1946 mělo interní oddělení 98 lůžek, polovinu pro ženy a polovinu pro muže. Deset lůžek sloužilo pro děti. Původní infekční oddělení nemělo vlastní primariát. O pacienty se starali lékaři interního a dětského oddělení. Lůžka pro gynekologii byla vyčleněna na chirurgickém oddělení.

Vlastní oddělení vzniklo ze 3 pokojů chirurgie s kapacitou 18 lůžek, vybavenou sléhárnou, pokojem pro novorozence a ordinací s čekárnou. Kapacita nestačila, a proto se provedla nadstavba nad jižním křídlem nemocnice. V listopadu 1948 bylo otevřeno nové oddělení gynekologie s kapacitou 6 pokojů a 24 lůžek, porodním sálem, operačním sálkem a prostorami pro novorozence.

Děti byly hospitalizovány nejprve na vnitřním oddělení, v roce 1947 bylo oddělení přemístěno do části ušního oddělení, posléze v roce 1949 do přízemí hlavní budovy jako samostatná jednotka s ambulancí a provizorní mléčnou

kuchyní. Počet lůžek vzrostl na 32. Ušní, nosní, krční oddělení začínalo v prostorách bývalého septického chirurgického oddělení s kapacitou 26 lůžek. Po dokončení obytné budovy pro lékaře se kapacita zvětšila na 45 lůžek.

Později došlo ke snížení počtu lůžek na 30, zvětšení ambulance, zřízení inhalatoria a pracovny pro lékaře, 2 pokoje byly dány k dispozici dětskému oddělení.

Nemocnice, která byla vystavěna jako monoblok, se začala potýkat s provozními potížemi. Chyběla hospodářská budova, k jejíž výstavbě nedošlo kvůli okupaci a technické provozy nezvládaly nápor související se zvyšováním počtu lůžek.

Nemocnice v letech 1951 až 1991

1951 zahájení provozu **biochemické laboratoře**
1953 samostatné **infekční** oddělení
1953 samostatné **plicní** oddělení
1954 zahájení provozu rehabilitační „stanice“
1955 zahájení provozu hematologicko-transfúzního oddělení
1965 samostatné **radiodiagnostické** oddělení
1965 zahájení provozu **foniatrického** oddělení
1977 zahájení provozu **nelůžkového anesteziologicko-resuscitačního** oddělení
1991 zahájení provozu oddělení **následné péče**

Rozvoj hranické nemocnice od roku 1992

Zcela zásadní obrat ve vývoji nemocnice nastal po sametové revoluci. První změnou byl vznik samostatné státní příspěvkové organizace a druhou byla privatizace v roce 1995.

V roce 1991 měla nemocnice pouze 11 medicínských odborností, což bylo pro spádovou oblast 55 tisíc obyvatel nedostačující. V roce 1996 se ve srovnání s rokem 1991 zdvojnásobil počet odborností na 23. Lůžkovou péči zajišťovalo 10 oborů: chirurgie, urologie, ORL, plastická chirurgie, gynekologie a porodnice, ARO, interna, infekční oddělení, pediatrie a oddělení dlouhodobě nemocných. Kromě hospitalizace zajišťovaly primární i nepřetržitou ambulantní péči.

Celkem 6 oborů bylo zajišťováno ambulantně: pneumologie, ophthalmologie, neurologie, dermatologie, alergologie, ortopedie. Zbýlých 7 oborů představovalo servis pro výše uvedené klinické obory: rehabilitace, RTG, lékárna, patologická anatomie, klinická biochemie, hematologie, mikrobiologie.

Přestože v roce 1996 oproti roku 1991 klesl počet lůžek o 200 na 273, zvýšil se počet hospitalizovaných pacientů o 26 %.

V roce 1997 byla provedena plynofikace nemocnice a úprava vstupu do hlavní budovy, byl zřízen akutní příjem, interní ambulance a zprovozněno mamografické pracoviště. Rok 1997 byl považován za zlomový v organizaci financování zdravotní péče.

Podle možností byly každý rok prováděny rekonstrukce a opravy budov. V oblasti přístrojového vybavení byly nezbytné výdaje určeny na obměnu dosluhujících, zastaralých nebo nefunkčních přístrojů. Počet lůžek klesl na 227 (rok 2000). Začala se vyměňovat okna a opravovat fasády budov, v roce 2001 se opravila zaměstnanecká jídelna a rozšířily se ubytovací kapacity pro zaměstnance.

Díky dotacím z Olomouckého kraje a měst Hranice a Lipník nad Bečvou mohl být v roce 2003 zakoupen ultrazvukový přístroj a 4 resuscitační lůžka.

V roce 2004 byla zakoupena budova v Přerově na ulici Dr. Skaláka. Největší investicí následujícího roku byla rekonstrukce dvou podlaží této budovy. Do 1. patra byla umístěna ambulance plastické chirurgie a do 2. patra bylo přesunuto pracoviště mamodiagnostického centra. Zároveň byl i díky dota-

CT přístroj v hranické nemocnici. Foto: Martin Čoček

cím zakoupen druhý modernější mamografický přístroj s digitální stereotaktickou jednotkou.

V roce 2005 byl také zakoupen první CT přístroj. O rok později se uskutečnila částečná oprava oplocení areálu nemocnice, oprava střechy ambulančí v Hranicích, částečná oprava střech v Lipníku nad Bečvou a pokračovaly práce na opravách kanalizace.

né opravit střechy i okapy, s tím souvisely i opravy fasád na jižní straně hlavní budovy, části budovy dětského oddělení, lékárny a kuchyně. U budovy laboratoří bylo zřízeno nové oplocení a nová komunikace. V Lipníku nad Bečvou byly provedeny opravy střech, svodů, topení a sklepních prostor proti vlhkosti. Bylo upraveno i vstupní schodiště na ředitelství. V rám-

Laboratoř. Foto: Martin Čoček

Rok 2007 znamenal celkovou rekonstrukci přístrojového vybavení rentgenologického oddělení v Hranicích. Uskutečnil se přechod na digitální bezfilmový provoz a díky tomu byl umožněn přístup k obrazové dokumentaci v rámci nemocnice i předávání digitální obrazové dokumentace ostatním zdravotnickým zařízením. Dále byly vybudovány nové samostatné kotelny v budovách ředitelství, laboratoří a ubytovny. V roce 2008 bylo zrekonstruováno 4. patro Mamodiagnostického centra v Přerově.

Nezvykle tvrdá zima v roce 2010 způsobila rozsáhlé škody na střechách budov. Bylo nut-

vedeny odvodňovací a izolační práce. Celkové investice klesly na 6,5 mil. Kč, což oproti předcházejícím letům znamenalo snížení investic o cca 10 milionů korun, a pokrývaly jen nezbytné výdaje a záchranné opravy.

Hospodaření roku 2014 opět ovlivnila restriktivní úhradová vyhláška. Hospodaření 2015 se stabilizovalo a bylo možné i na základě nové vyhlášky navýšit mzdy zaměstnancům. V té době byl zakoupen objekt bývalé prádelny v Lipníku nad Bečvou. Kvůli zhoršování personální situace v ČR byla nemocnice nucena zakoupit služební byty v Hranicích.

V roce 2016 začala rekonstrukce oddělení rehabilitace, jehož dispozice nevyhovovala tehdejšími potřebám. Celkové investice 20 milionů korun byly z hlediska dalšího chodu nemocnice nezbytné a nemocnice jejich nákup zajistila úvěrem. Hospodaření společnosti i přes nepříznivý dopad navýšení mzdových prostředků, který opět, přes ujišťování Ministerstva zdravotnictví ČR, nebyl pokryt navýšením úhrad ve vyhlášce na rok 2016, skončilo vyrovnaně.

Nemocnice zajišťovala a zajišťuje veřejnou službu pro spádové území Hranicka a Lipenska v nepřetržitěm provozu. Z tohoto důvodu žádala nemocnice města v letech 2014 až 2016 o příspěvek na obnovu technologií, který ale rok od roku klesal.

V roce 2018 proběhla rozsáhlá oprava a rekonstrukce oddělení intenzivní péče ARO a JIP. Celkem do stavebních oprav bylo investováno 16 milionů korun, do přístrojové techniky 18 milionů korun. Značně vysoké výdaje byly způsobeny nutnou výměnou CT přístroje a nákupem monitorovacího zařízení na oddělení ARO a JIP. Mimo plánované výdaje musela být opravena střecha na hlavní budově, protože byla poškozena vichřicí. V Lipníku byly provedeny záchranné opravy.

Abyste nemocnice udržela vysokou úroveň zdravotní péče, je nezbytné, aby se města podílela vyšší mírou na potřebných investicích do rozvoje nemocnice a zajistila tak kvalitní zdravotní služby pro své občany.

Zveřejněné texty na stranách 9 až 11 vztahující se k historii hranické nemocnice zpracovala pro bulletin Ing. Yveta Sommerová. (redakčně zkráceno)

ci snižování nákladů na provoz v energetické oblasti byla na střechě a fasádě vybudována fotovoltaická elektrárna o výkonu 100 kWh.

V roce 2011 byl zaveden nový systém praní prádla, byla zakoupena průmyslová pračka a sušička mopů. Velkou investicí byla obnova CT přístroje.

Rok 2013 byl ovlivněn restriktivní úhradovou vyhláškou, proto byly prováděny pouze nejnutnější udržovací a záchranné opravy. Byla provedena částečná rekonstrukce patologie, výměna oken a klimatizace. Na operačních sálech byla provedena rekonstrukce klimatizace. V Lipníku byly pro-

Zahajujeme prodej abonentek na koncerty Kruhu přátel hudby

Klahůdkám nové sezony patří koncert jednoho z největších talentů ve hře na kontrabas Indiho Stívina a známé klavíristky Alice Springs. Tato dvojice zvítězila na mnoha prestižních soutěžích a festivalech.

V dubnu bude na programu žestový kvintet z Ostravy, a to Ostrava Brass Quintet. Soubor interpretuje skladby všech stylových období od renesance až po současnost.

Nezapomenutelný bude i koncert klavírního kvarteta Josefa Suka, které je uznáváno širokým publikem pro podání hudby s absolutní technickou zručností a zároveň s prociťným lyrickým přednesem.

Městská kulturní zařízení Hranice zahajují prodej abonentek na koncerty Kruhu přátel hudby na sezonu 2019/2020. Připraveny jsou dva předplatitelské cykly.

Předplatné skupiny A

Nová koncertní sezona 2019/2020 nabídne deset špičkových koncertů klasické hudby. Sezona odstartuje tradičně v září a každý měsíc až do května se budou konat vystoupení významných sólistů a komorních souborů. Devět koncertů se uskuteční v koncertním sále v Zámecké ulici, jeden koncert je tradičně formou zájezdu na Janáčkovu filharmonii Ostrava do Beskydského divadla v Novém Jičíně.

Jedinečným zážitkem bude koncert vokálního kvintetu Ensemble Frizzante, který nabídne zapomenuté skladby a nešední propojení lidského hlasu s hudebními nástroji. Posluchači se mohou těšit na mluvené slovo v podání šestinásobné držitelky ceny „TýTý“ herečky Valérie Zawadské.

Cyklus koncertů KPH opět zakončí vystoupení umělce ze zámoří v rámci festivalu Americké jaro. Termín koncertu a interpret budou upřesněni na jaře. Přehled koncertů a vystoupení je uveden v tabulce. Cena abonentky na všech deset koncertů je 1 000 Kč.

Předplatné skupiny B

Kruh přátel hudby pořádá také zájezdy na koncerty Malého symfonického cyklu do Reduty Olomouc. Jedná se o 4 koncerty, které začínají vždy v 19:00. V tabulce jsou uvedeny jejich termíny i interpreti. V ceně předplatného skupiny B je kromě vstupného na koncerty i do-

prava do Olomouce a zpět. Cena permanentky je celkem 1 200 Kč (790 Kč vstupné na koncerty + 410 Kč doprava).

Odjíždí se z Hranic, a to z autobusových zastávek u Finančního úřadu a U nemocnice zhruba v 17:20, ze zastávky u hotelu Cementář v 17:30, ze zastávky

u Billy v 17:35. Upozorňujeme, že předplatné skupiny B má omezený počet abonentek.

Prodej abonentek obou skupin

Prodej abonentek obou předplatitelských cyklů začíná v pondělí 16. září v kanceláři eko-

nomického oddělení Městských kulturních zařízení Hranice na Staré radnici na Masarykově náměstí ve 2. patře. Předprodej potrvá do pondělí 30. září, denně od 8 do 15 hodin. Případné dotazy rádi zodpovíme na telefonu 778 707 780, nebo na e-mailu kultura@mkz-hranice.cz. (red)

Předplatné skupiny A Koncerty Kruhu přátel hudby v sezoně 2019/2020

Datum konání	Účinkující	Nástrojové obsazení	Cena mimo předplatitele KPH
Čtvrtek 26. 9. 2019	Mikael Ericsson, Daniel Jun	violoncello, klavír	150 Kč
Pondělí 14. 10. 2019	Maestrio Piano Trio	violoncello, klavír, housle	150 Kč
Úterý 22. 10. 2019	Indi Stívín, Alice Springs	kontrabas, klavír	190 Kč
Čtvrtek 28. 11. 2019	Josef Suk, Piano Quartet	klavírní kvarteto	190 Kč
Pondělí 2. 12. 2019	Ensemble Frizzante, Valérie Zawadská	vokální kvintet a recitace	250 Kč
Pondělí 20. 1. 2020	Duo Mellison	kytara, flétna	150 Kč
Pondělí 17. 2. 2020	Trio Incendio	klavírní trio	150 Kč
Pátek 20. 3. 2020	Janáčkovu filharmonii Ostrava	symfonický orchestr	Jen pro předplatitele
Pondělí 6. 4. 2020	Ostrava Brass Quintet	žestový kvintet	150 Kč
Květen 2020	Americké jaro	bude upřesněno	190 Kč

Cena abonentky

1 000 Kč

Předplatné skupiny B Koncerty Malého symfonického cyklu Kruhu přátel hudby v sezoně 2019/2020

Datum konání	Název	Interpreti	Program
27. 9. 2019	Inaugurační koncert nového šéfdirigenta a zahajovací koncert sezony	Václav Petr – violoncello Jakub Klecker – dirigent	Josef Suk Antonín Dvořák Bohuslav Martinů
29. 11. 2019	Jednoduchost v hudbě	Bohemia Saxophone Quartet Pavel Fiedler – soprán saxofon David Marišler – alt saxofon Pavel Škrna – tenor saxofon Kateřina Pavlíková – baryton saxofon Jakub Klecker – dirigent	Antonio Salieri Philip Glass Wolfgang Amadeus Mozart
14. 2. 2020	Salut d'amour	Ladislav Fančovič – klavír a saxofon Zbyněk Müller – dirigent	Edward Elgar, Fryderyk Chopin Claude Debussy, Maurice Ravel
27. 3. 2020	Na jaře u vody	Martin Daněk – hoboje Robert Jindra – dirigent	Felix Mendelssohn-Bartholdy Wolfgang Amadeus Mozart Robert Schumann

Celková cena pro předplatitele včetně dopravy z Hranic do Olomouce 1 200 Kč

Přijďte na Román pro pokročilé a na film Lví král

Velké návštěvnosti se těší hranické letní kino i v letošní sezóně. V době uzávěrky listu zavítalo do 16. srpna na filmy už celkem 7 044 diváků, což je víc, než za stejné období v roce 2018, kdy na filmy pod širým nebem přišlo 6 561 diváků. A vypadá to, že kino překoná návštěvnost za loňský rok, která byla rekordních 10 198 diváků a byla to druhá nejvyšší návštěvnost letních kin v republice.

Ale sezona ještě nekončí a promítat se bude v pátky a soboty i v měsíci září, a to vždy od 20:30 hodin. Pokladna je otevřena hodinu před začátkem představení. Připraveno je 7 skvělých filmů, určité si nenechte ujít snímky *Lví král*, *To: Kapitola 2*, *Román pro pokročilé* a *Rambo: Poslední krev*.

Lví král

V pátek 6. září promítá kino animovaný dobrodružný rodinný film *Lví král*. Snímek od studia Disney se odehrává v africké savaně, kde se narodil budoucí panovník všeho zvířetí. Malý lví princ Simba zbožňuje svého otce, lvího krále Mufasu, a připravuje se na svou budoucí vládu. Avšak ne všichni se z malého Simby radují. Mufasův bratr Scar, původní následník trůnu, spřádá své vlastní, temné plány. Souboj o Lví skálu plný intrik, dramatu a po nečekané tragédii skončí Simbovým vyhnáním. Za pomoci dvou nových přátel musí Simba dospět a stát se tím, kým je mu souzeno být.

To: Kapitola 2

Sobota 7. září bude patřit americkému hororu *To: Kapitola 2*. V pokračování nejúspěšnějšího hororu všech dob se do města Derry vrátí zlo a členové Klubu smolařů spojují své síly na místě, kde všechno začalo. Uběhlo dvacet sedm let. Nyní již dospělí přátelé se dávno rozešli a žijí vlastní životy. Mike, jediný, který zůstal v jejich rodném městě, ale svolává ostatní členy klubu domů. Přestože jsou poznamenaní hrůznými zážitky z minulosti, musí každý z nich překonat svůj nejniternější strach... a čelit klaunovi, který je nyní mnohem nebezpečnější než kdy jindy.

Zlatokopky

V pátek 13. září se na plátně hranického letního kina odehraje americká krimi komedie *Zlatokopky*, kde Ramona vede tým protřelých striptérek, které se rozhodnou svým klientům z Wall Street ukázat, zač je toho loket.

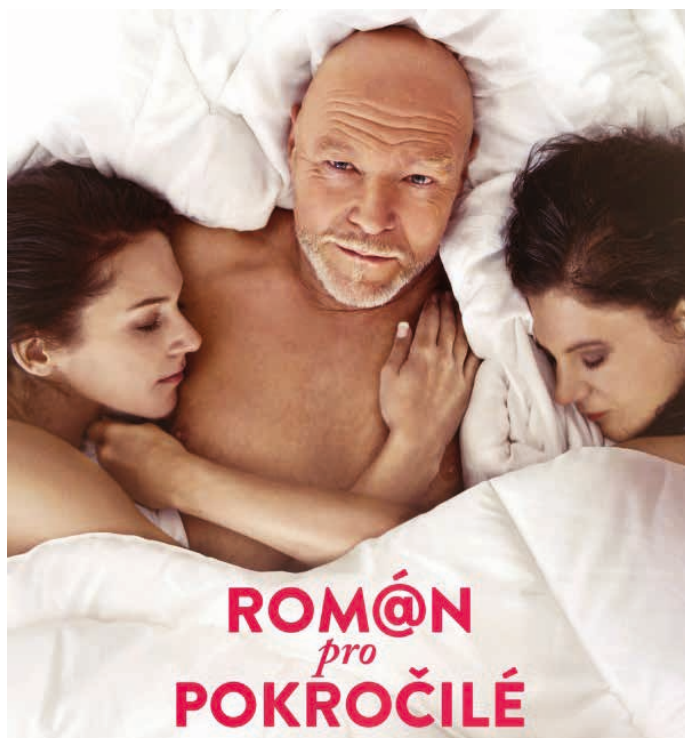
Panství Downton

Sobota 14. září bude patřit filmu *Panství Downton*. Sledovat můžete příběh rodiny Crawleyů, bohatých majitelů velkého panství na anglickém venkově na počátku 20. století.

Román pro pokročilé

Vysoká návštěvnost se očekává u české komedie *Román pro pokročilé*, kterou letní kino promítá v pátek 20. září. Na plátně uvidíme Marka Vašutu, Jitku Čvančarovou, Miroslava Etlera, Vandu Hybnerovou, Bereniku Kohoutovou, Vincenta Navrátila a další herce.

Film nastíní, jaký je život rozvedených mužů, oddělených našťvanou exmanželkou od stolu, lože a účtu. Jak zapůsobí rozvod na jejich morálku a sebevědomí? Hlavní hrdina Rudolf, noblesní šarmantní světák, je po rozvodu způsobeném nerozváznou milostnou avantýrou nucen přestěhovat se z přepychu velkoměsta do venkovského hotelu, který vlastní se svým prostopášným bratrem Arnoštem. Rozladěn nastalou situací zmítá se Rudolf mezi odhodláním usadit se v klidném monogamním vztahu a svody, jež mu denně servíruje notorický flamendr a sukničkář Arnošt. A jako by za trest nestačila kocovina, musejí se pánové vypořádat i s protivnou a všeho schopnou majitelkou sousedního hotelu, které tak nějak omylem vyhlásili válku. Díky vytrvalému výchovnému působení hotelové recepční Nikoly se Rudolf ovšem přece jen pokusí navázat monogamní vztah, z něhož se ke všeobecnému překvapení vyvine vážná známost. Svět je ale malý a lež

má krátké nohy. Obzvláště když role „deus ex machina“ připadne Rudolfově exmanželce Marii. Stranou dění ovšem nezůstane ani Rudolfův a Mariin podivínský syn Bohdan, který svým rodičům nedaruje vůbec nic.

Rambo: Poslední krev

Akční, dobrodružný thriller *Rambo: Poslední krev* uvidí diváci v sobotu 21. září v hlavní roli se Sylvesterem Stallone. Pátým dílem „*Rambo: Poslední krev*“ uzavře svůj téměř čtyřicet let dlouhý příběh legendární postavy akčního filmu. Po nelostných bojích v džungli a poušti ho uzavře tam, kde snímkem První krev začal. Doma v Americe. Nakonec ho i tady dožene minulost. Rambo bude nucen oprášit své schopnosti a vydat se na cestu krvavé pomsty.

Psí kusy

V sobotu 28. září se mohou diváci těšit na animovanou rodinnou komedii *Psí kusy*. Lumpík je tak trochu rozmazlený, ale veselý pes, který nic neví o skutečném světě plném nástrah. Užívá si nejlepší pochoutky a drbání každý den. Jednoho dne se ale bude muset vydat za plot svého bezpečného domova a zažije dobrodružství, které si ani ve snu nedokázal představit.

Promítat se letos ještě bude

Diváci se v letošním roce mohou těšit ještě na dvě filmová představení v letním kině. Jedno bude v říjnu v rámci oslav výročí vzniku republiky, druhé poslední den v letošním roce, kdy se uskuteční tradiční silvestrovské promítání.

(red)

Co uvidíte v září:

Začátky představení v srpnu jsou ve 20:30 hodin

6. 9. – <i>Lví král</i> (dabing)	100 Kč
7. 9. – <i>To: Kapitola 2</i> (titulky)	130 Kč
13. 9. – <i>Zlatokopky</i> (titulky)	120 Kč
14. 9. – <i>Panství Downton</i> (titulky)	120 Kč
20. 9. – <i>Román pro pokročilé</i> (český)	130 Kč
21. 9. – <i>Rambo: Poslední krev</i> (titulky)	120 Kč
28. 9. – <i>Psí kusy</i> (dabing)	120 Kč

7 důvodů, proč zajít na Dny evropského dědictví

Letošní Dny evropského dědictví se konají v Hranicích v sobotu 14. září a opět přinesou spoustu novinek. Top zážitkem letošních Dnů bude možnost zahrát si různé hry, které nabídnou všem věkovým kategoriím Festival IQ Play.

Přesný program najdete na plakátě na vedlejší straně a níže se dočtete podrobněji o některých programech.

1. Festival her

Spousta míst v Hranicích bude v sobotu 14. září patřit Festivalu IQ Play. Ten nabídne přehršel stavebnic, logických her, Montessori pomůcek, smyslových a také dřevěných hraček. Hry najdete v Zámeckém klubu, ve dvoraně zámku, na Masarykově náměstí, na Staré radnici i v synagoze. Na své si přijdou všechny generace a v Hranicích se tímto projektem skvěle naplní celorepublikové téma letošních Dnů evropského dědictví, kterým je „Památky a zábava“. A bavit se určitě budete.

2. Veřejná snídaneň

Nenechte si ujít působivou atmosféru veřejné snídaně na Masarykově náměstí (v případě velmi nepříznivého počasí ve dvoraně zámku). Podává se káva, čaj a chléb s máslem. Veřejná snídaneň nabízí milá setkání a vzpomínat na ni budete celý rok. Pokud chcete, můžete donést nějaký ten koláček.

3. Koncerty i s malováním

Hudba bude znít po celý den všude možně. O zábavu se postará na Staré radnici nevidomá kapela Naslepo, jejíž hudba je stejně skvělá jako její humor: „Ministerstvo nevidomých varuje: obyčejná hudba této kapely vyvolává neobyčejné emoce!“

Na terase lázeňského domu Bečva vystoupí oblíbená skupina Dixieland Jazz Band Olomouc. Netradiční koncert se uskuteční i v synagoze. Slovenská klavíristka Elena Letňanová bude hrát skladby Fryderyka Chopina a její koncert bude spojený s malováním obrazu podle Petra Kotvana. Nenechte si ujít neobvyklé prolínání dvou druhů umělecké tvorby. Další koncerty pak najdete v programu na straně 15.

4. Komentované prohlídky

Na výběr je z pěti komentovaných prohlídek. Upozorňujeme, že letos bude návštěvníkům mimořádně umožněn výstup na

zámeckou věž, který je součástí prohlídky zámku. Na tyto prohlídky doporučujeme objednat se na telefonu 775 854 497 u pracovnice muzea na Staré radnici – Dagmar Holcové.

5. Vlákem sem a tam

Novinkou letošních Dnů evropského dědictví je také vláček, který bude jezdit z Masarykovy náměstí na lázeňskou kolonádu se zastávkou u Staré střelnice. Využít ho můžete k návštěvě programů, které se budou odehrávat v lázních nebo na Staré střelnici, či k dopravě na komentovanou prohlídku Propasti.

6. Odborník na židovství

Přední odborník na židovství Achab Haidler bude mít

v synagoze přednášku na téma židovské hřbitovy. Achab Haidler je divadelní herec, fotograf a někdejší ředitel Činoherního studia v Ústí nad Labem. Konvertoval k judaismu a několik let objížděl židovské hřbitovy a dokumentoval je. Vznikla tak internetová databáze a kniha Židovské hřbitovy a pohřbívání. Jak její autor říká: „Židovské hřbitovy mluví o životě, ne o smrti.“ Nenechte si ujít jeho přednášku.

7. Památky

Čekají na vás opět památky, a to i ty, které nebývají běžně přístupné – jako mázhaus nebo Kunzova vila. Letos můžete vidět a slyšet také orchestrion v budově ZUŠ Hranice a nově se návštěvníkům otevrou prostory Malého muzea minerálů ve Stříteži nad Ludinou nebo Expozice historie Potštátska v Potštátě. (red)

Velké tajnosti s Arnoštem Vašíčkem

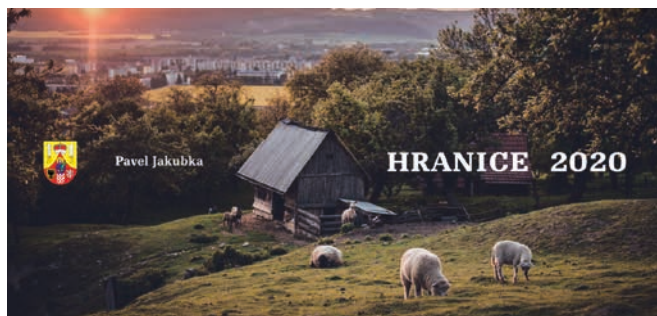

Městská knihovna připravuje pro veřejnost besedu se spisovatelem, scénáristou, záhadologem, cestovatelem a vtipným vypravěčem **Arnoštem Vašíčkem**. Beseda se

bude konat v Zámeckém klubu v pondělí 23. září od 18 hodin. Vstupné je 70 Kč.

Současné senzační objevy přináší víc záhad než poznání. V besedě uslyšíte nejen o záhadách ze světa (tajemství Opičího boha, nebo záhady z ostrova čarodějů, utajené komory Velké pyramidy, vesnice ptačích sebevrahů a jiné), ale také o záhadných novinách u nás. V září také plánuje Edice ČT vydat knižní novinku Arnošta Vašíčka České tajemno, která je zpracována i do podoby dokumentárního cyklu. Budete první, kdo o těchto nových českých záhadách uslyší. (mj)

Město vydává atraktivní kalendář

Stolní kalendář, který vydává město Hranice na rok 2020, budou letos tvořit fotografie hranického fotografa Pavla Jakubky. Ten odhaluje velmi působivým a neotřelým způsobem pohledy na město Hranice. Fotografie jsou nádherné a kalendář velmi zdařilý, k prodeji bude od konce září v Turistickém informačním centru na zámku. (red)

DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ

TÉMA PAMÁTKY A ZÁBAVA

14. 9. 2019 HRANICE

Zpřístupněné památky od 9:00 do 16:00

- Kostel Stětí sv. Jana Křtitele, Masarykovo náměstí
- Výstavní síň Synagoga, Janáčkova ulice 728
- Muzeum na zámku, Pernštejnské náměstí 1
- Židovský hřbitov, Zborovská ulice
- Zámek (dvorana, I. patro), Pernštejnské náměstí
- Mauzoleum, Městský hřbitov Hranice
- Poutní místo Kostelíček
- Arboretum Střední lesnické školy, Jurikova ulice (do 17:00)
- Evangelický kostel, Šromotovo náměstí
- Mázhaus, Radniční 29
- Kunzova vila, Tř. 1. máje 328
- Tunel bývalé severní dráhy císaře Ferdinanda V., Slavič
- Kaple sv. Josefa, Slavič
- Malé muzeum minerálů, Střítež nad Ludinou 123
- Expozice historie Potštátska, Zámecká 1, Potštát

Zábava – Festival IQ Play od 9:00 do 16:00

- Hravá putovní výstava se spoustou stavebnic, logických her, zvětšenin her, Montessori pomůcek, smyslových hraček, dřevěných hraček. Kde si můžete hrát?
- Zámecký klub
- Dvorana zámku
- Masarykovo náměstí
- Stará radnice
- Synagoga

městská kulturní zařízení hranice

MASARYKOVO NÁMĚSTÍ

- **Permanent breakfast** – veřejná snídaneň pro kolemjdoucí. Připravena bude káva, čaj a chléb s máslem. Přijďte na náměstí posídat. Za nepříznivého počasí se veřejná snídaneň koná ve dvoraně zámku (9:00–10:00)
- **Veřejné piano u kašny** – žáci a učitelé ZUŠ Potštát (9:00–11:00), klavírní studio Ostrůvek snů Evy Lýskové (13:00–16:00)

STARÁ RADNICE

- **Výstava: Jurik a hranické pověsti** – těšte se na pověsti formou komiksů i na postavy z pověstí
- **Koncert ZUŠ Potštát** – soubor příčných a zobcových fléten, soubor zobcových fléten, Potštátské trio – přirozené lesní rohy (10:00–11:30)
- **Koncert nevidomé kapely Naslepo** (12:00–16:00)
- **Něco k mlsání a popíjení** – Centrum Catering (10:00–16:00)

ZÁMEK

- **Otrávená realita** – výstava v Galerii severní křídlo zámku (9:00–16:00)
- **Jan Ambrůz: 4** – výstava skleněných objektů ve dvoraně zámku
- **Stálá expozice zbraní: Hranice na mušce** – v Muzeu na zámku (9:00–16:00)
- **Prohlídka modelu historického jádra Hranic** – v Muzeu na zámku (9:00–16:00)

SYNAGOGA

- **Peter Kotvan: Commutatio** – výstava (9:00–16:00)
- **Židé v dějinách Hranic** – promítání historických fotografií Hranic s židovskou tematikou a povídáním o historii židů v Hranicích (10:00–11:00)
- **Koncert slovenské klavíristky Eleny Letňanové spojený s malováním obrazů podle Petera Kotvana** – zazní skladby Fryderyka Chopina (13:30)
- **Židovské hřbitovy** – přednáší přední odborník na židovství Achab Haidler (15:00)

EVANGELICKÝ KOSTEL

- **Vystoupení Smíšeného pěveckého komorního sboru Harmonia** (11:00–11:45)

KASÁRNA

- **Muzeum hranické posádky** v prostorách bývalé vojenské akademie, vstup do muzea ze Třídy ČSA (9:00–16:00)

ORCHESTRION

- **Když máš v chalupě orchestrion...** Jeden z posledních hrajících orchestrionů v Česku si můžete přijít prohlédnout a poslechnout do ZUŠ Hranice (9:00–16:00)

GALERIE M+M

- **Salon starších výtvarníků** – výstava (9:00–17:00)

INFOCENTRUM PROPAST

- **Expozice k Hranickému krasu** v Infocentru Hranická propast v budově železniční stanice v Teplicích nad Bečvou (9:00–17:00)

LÁZEŇSKÝ DŮM BEČVA

- **Dixieland Jazz Band Olomouc** – koncert na terase lázeňského domu Bečva, v případě nepříznivého počasí bude vystoupení v jídelně LD Bečva (13:00–15:00)

KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY

- **Procházka arborem** Střední lesnické školy v Hranicích s výkladem – 9:00, 10:00, 14:00 a v 15:00
- **Komentované procházky k Hranické propasti**. Sraz zájemců je u začátku mostu pod lázeňským domem Slovenka (ve 13:00 a v 15:00)
- **Komentovaná prohlídka areálu Staré Střelnice** (16:30)
- **Hlavu vzhůru – komentovaná prohlídka zámku**. Uvidíte nádherné stropy, hladomornu s kostlivcem, převét a vystoupáte na věž (13:30)
- **Expozice historie Potštátska** – komentované prohlídky muzea a přilehlých památek každou celou hodinu od 11:00–16:00

VLÁČEK Z NÁMĚSTÍ DO LÁZNÍ

- **Kyvadlová doprava** z Masarykova náměstí od pojišťovny směr lázeňská kolonáda se zastávkou u Staré střelnice. Cena jízdného za cestu tam i zpět je dohromady 50 Kč (9:00–16:00)

Na komentovanou prohlídku zámku doporučujeme objednat se u průvodkyně na Staré radnici nebo na telefonu 775 854 497.

**Vstupy do památek
a na programy zdarma**

Více na www.mkz-hranice.cz

Co se děje v Hranicích

Neděle 1. 9.

9:00–18:00 - Hustopečské dny – v programu pro celou rodinu vystoupí například Kandráčovci, Olga Lounová a mnoho dalších. Vstupné 200 Kč, předprodej v Turistickém informačním centru na zámku, tel. 581 607 479 nebo v úřadu Městyse v Hustopečích nad Bečvou, tel. 581 626 111.

19:00 - Miroslav Donutil: Cesťou necestou – talkshow populárního herce a baviče. Koná se v Sokolovně v Hranicích, Tyršova 880, vstupné 390 Kč. Předprodej vstupenek v síti ticketlive.cz.

Středa 4. 9.

11:00 - Slavnostní nástup jednotek 7. mechanizované brigády – při příležitosti oslav 25 let od vzniku jednotky. Součástí nástupu bude přelet letounů vzdušných sil Armády ČR. Koná se na Masarykově náměstí v Hranicích, vstup zdarma.

11:00–17:00 - Ukázky vojenské techniky, výzbroje a výcviku – koná se v areálu letního kina v Hranicích, vstup zdarma.

16:00 - Koncert Vojenské hudby Olomouc – koná se na Masarykově náměstí v Hranicích, vstup zdarma.

Čtvrtek 5. 9.

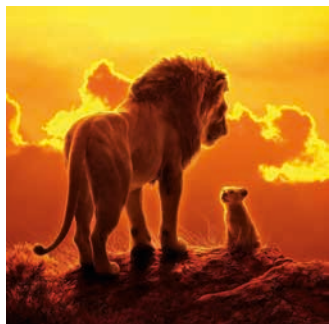
20:45 - Letňák v Karnole: Forman vs. Forman – promítání filmu o životní cestě nejslavnějšího českého filmového tvůrce. Koná se v Komunitním a kulturním prostoru Karnola v Hranicích, Třída ČSA 211, vstup zdarma.

Pátek 6. 9.

9:00–13:00 - Barevný den – naučné-vzdělávací dopoledne zaměřené na nakládání s odpady. Akce je převážně určena pro děti od 5 do 10 let. Koná na Masarykově náměstí v Hranicích, vstup zdarma.

17:00 - Vernisáž k výstavě: Hana Čechová Šimková: Obrazy – koná se v Coffee Obsession v Hranicích, Jiráskova 429, vstup zdarma.

20:30 - Letní kino: Lví král (animovaný, rodinný, dabing, 2019) – koná se v letním kině v Hranicích, vstupné 100 Kč. Vstupenky pouze na místě, pokladna otevřena hodinu před začátkem představení.

Sobota 7. 9.

13:30 - Oslavy 80 let hranické nemocnice – program pro děti i dospělé. Koná se v areálu nemocnice v Hranicích, Zborovská 1245, vstup zdarma.

20:30 - Letní kino: To: Kapitola 2 (horor, titulky, 2019) – koná se v letním kině v Hranicích, vstupné 130 Kč. Vstupenky pouze na místě, pokladna otevřena hodinu před začátkem představení.

Neděle 8. 9.

8:30 - Cyklobus na Bumbálku – pro milovníky cykloturistiky odjíždí autobus ze Šromotova náměstí v Hranicích. Do cyklobusu lze nastoupit s předem zakoupenou jízdenkou. Rezervace a aktuální ceník v Turistickém informačním centru na zámku, tel. 581 607 479.

Pondělí 9. 9.

12:00–14:00 - Konzultace se senátorkou Jitkou Seitlovou – schůzku je třeba si předem domluvit na tel. 736 491 225 nebo e-mailu asistentka@seitlova.cz. Koná se v přípravné místnosti obřadní síně, 1. patro zámku v Hranicích, Pernštejnské nám. 1, schůzka je zdarma.

Úterý 10. 9.

16:00 - Přednáška o léčebných účincích bylin – povídání s Mgr. Jarmilou Podhornou. Koná se v prodejně mysliveckých potřeb v Hranicích, Tř. 1. máje 1260, vstup zdarma.

17:00 - Vernisáž k výstavě: Otárávená realita – koná se v Galerii Severní křídlo zámku v Hranicích, Pernštejnské nám. 1, vstup zdarma.

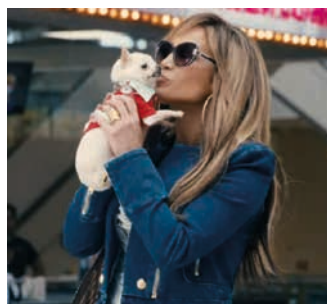
Středa 11. 9.

17:00 - Vernisáž k výstavě: Jurik a hranické pověsti – koná se ve výstavní síni Staré radnice v Hranicích, Radniční 1, vstup zdarma.

Pátek 13. 9.

17:00 - Vernisáž k výstavě: Salon starších výtvarníků – koná se v Galerii M+M v Hranicích, Jurikova 16, vstup zdarma.

20:30 - Letní kino: Zlatokopky (krimi, komedie, titulky, 2019) – koná se v letním kině v Hranicích, vstupné 120 Kč. Vstupenky pouze na místě, pokladna otevřena hodinu před začátkem představení.

Sobota 14. 9.

8:30 - Cyklobus na Bumbálku – pro milovníky cykloturistiky

odjíždí autobus ze Šromotova náměstí v Hranicích. Do cyklobusu lze nastoupit s předem zakoupenou jízdenkou. Rezervace a aktuální ceník v Turistickém informačním centru na zámku, tel. 581 607 479.

9:00–16:00 - Dny evropského dědictví – den otevřených památek a muzeí v Hranicích s doprovodným programem. Podrobný program na samostatných plakátech, vstup zdarma.

9:30 - Uctění památky T. G. Masaryka – uctění památky u příležitosti 82. výročí úmrtí T. G. Masaryka. Koná se ve foyer Staré radnice v Hranicích, Masarykovo náměstí 71, vstup zdarma.

19:30 - Úplňkový OM Chanting – skupinová technika, využívající transformační sílu OM, aby aktivovala sebeharmonizující potenciál účastníků a očistila okolní prostředí. Koná se v Masážním studiu Petry Janáskové v Hranicích, Masarykovo nám. 96, příspěvek 50 Kč, registrace na e-mailu j.bach@email.cz.

20:30 - Letní kino: Panství Downton (drama, titulky, 2019) – koná se v letním kině v Hranicích, vstupné 120 Kč. Vstupenky pouze na místě, pokladna otevřena hodinu před začátkem představení.

Neděle 15. 9.

9:00–17:00 - Kurz malování Martiny Beckové – koná se v Galerii M+M v Hranicích, Jurikova 16, rezervace na tel. 739 593 002.

Středa 18. 9.

8:30–17:00 - Šplhoun 2019 – otevřený závod pro mládež i dospělé. Koná se v Sokolovně v Hranicích, Tyršova 880, vstup zdarma.

10:00–16:00 - Výtvarný atelier: Knížka pověstí – koná se ve výstavní síni na Staré radnici, poplatek za materiál 20 Kč. Od 12:30 do 13:00 je muzeum zavřeno z důvodu přestávky.

19:00 - Na film do Karnoly! - Maradona – promítání filmu o nejslavnějším fotbalistovi všech dob. Koná se v Komunitním a kulturním prostoru Karnola v Hranicích, Třída ČSA 211, vstupné 80 Kč.

Pátek 20. 9.

9:00–17:00 - Farmářské trhy – konají se na Masarykově náměstí v Hranicích, vstup zdarma.

20:30 - Letní kino: Román pro pokročilé (český, 2019) – koná se v letním kině v Hranicích, vstupné 130 Kč. Vstupenky pouze na místě, pokladna otevřena hodinu před začátkem představení.

Sobota 21. 9.

20:30 - Letní kino: Rambo: Poslední krev (akční, titulky, 2019) – koná se v letním kině v Hranicích, vstupné 120 Kč. Vstupenky pouze na místě, pokladna otevřena hodinu před začátkem představení.

13:00–20:00 - Zažít Hranice jinak – celorepubliková pouliční slavnost. Koná se na Tř. 1. máje u hotelu Cementář v Hranicích, více informací na www.zazitme-stojinak.cz.

Neděle 22. 9.

8:30 - Cyklobus na Bumbálku – pro milovníky cykloturistiky odjíždí autobus ze Šromotova náměstí v Hranicích. Do cyklobusu lze nastoupit s předem zakoupenou jízdenkou. Rezervace a aktuální ceník v Turistickém informačním centru na zámku, tel. 581 607 479.

Pondělí 23. 9.

17:00 - Odhalení plastik výtvarnice Christine Habermann – koná se v proluce u Synagogy v Hranicích, Janáčkova ulice, vstup zdarma.

18:00 - Arnošt Vašíček: Velké tajnosti – beseda s oblíbeným záhadologem. Koná se v Zámec-

kém klubu v Hranicích, Pernštejnské nám. 1, vstupné 70 Kč.

Úterý 24. 9.

13:00–16:00 - Konzultační den pro firmy a podnikatele – konzultační den se společností CzechInvest. Koná se ve velké zasedací místnosti Kunzovy vily v Hranicích, Tř. 1. máje 328, vstup zdarma. Zájemci se mohou registrovat na www.czechinvest.org v sekci akce.

Středa 25. 9.

10:00–16:00 - Výtvarný ateliér: Výroba středověkého hradu a erbu – koná se na Staré radnici v Hranicích, poplatek za materiál 20 Kč. Od 12:30 do 13:00 je muzeum zavřeno z důvodu přestávky.

18:00 - Patagonie a Ohňová země – cestopisná přednáška. Koná se v Komunitním a kulturním prostoru Karnola v Hranicích, Třída ČSA 211, vstupné 50 Kč.

Čtvrtek 26. 9.

15:15 - Komentovaná prohlídka bývalých vojenských útavů – historii bývalých vojenských útavů a jejich tajemství můžete vidět při procházce s průvodcem. Na prohlídku je třeba se předem přihlásit v Turistickém informačním centru na zámku, tel. 581 607 479, odkud bude hromadný přesun, vstupné 60 Kč za osobu.

17:00 - Vernisáž k výstavě: Nemocnice – koná se ve výstavní síni Stará radnice v Hranicích, Radniční 1, vstup zdarma.

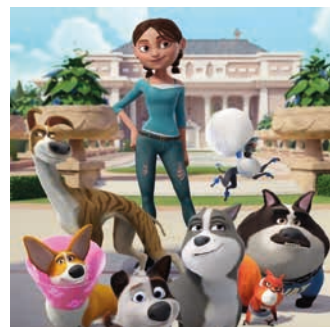
18:00 - Kruh přátel hudby: Daniel Jun a Mikael Ericsson – koncert českého klavíristy a švédského violoncellisty. Koná se v Koncertním sále v Hranicích, Zámecká 118. Vstupné mimo

předplatné 150 Kč, předprodej v Turistickém informačním centru na zámku, tel. 581 607 479.

Sobota 28. 9.

20:30 - Letní kino: Psí kusy (animovaný, rodinný, dabing, 2019) – koná se v letním kině v Hranicích, vstupné 120 Kč. Vstupenky pouze na místě, pokladna otevřena hodinu před začátkem představení.

PŘIPRAVUJEME V ŘÍJNU

Čtvrtek 3. 10.

17:00 - Vernisáž k výstavě: Tomáš Švéda: Dílo – koná se v Galerii Synagoga v Hranicích, Janáčkova 728, vstup zdarma.

Sobota 5. 10.

6:00–13:00 - Auto-moto-večerán burza – koná se na letišti v Drahotuších u Hranic.

15:00 - Štítisko a Poupěnka – představení Ať žijí pohádky! pro celou rodinu. Koná se v Sokolovně v Hranicích, Tyršova 880, vstupné 195 Kč. Předprodej vstupenek v síti ticketportal.cz.

Pondělí 14. 10.

18:00 - Kruh přátel hudby: Maestrio Piano Trio – koncert. Koná se v Koncertním sále v Hranicích, Zámecká 118. Vstupné mimo předplatné 150 Kč, předprodej v Turistickém informačním centru na zámku, tel. 581 607 479.

Ponořte se do Propasti

Nejen virtuální prohlídky Hranické propasti můžete absolvovat v Infocentru Propast v bývalé nádražní budově v Teplicích nad Bečvou. V září je otevřeno denně kromě pondělí. Od úterý do pátku můžete přijít od 10 do 16 hodin, v sobotu a v neděli od 9 do 12 a poté od 12.30 do 17.30 hodin. (red)

UZÁVĚRKA

PŘÍŠTÍHO VYDÁNÍ
HRANICKÉHO ZPRAVODAJE JE
V SOBOTU 7. ZÁŘÍ 2019

Zábavné odpoledne pro malé i velké

Prázdninování v parku

Sady Čs. legii

Sobota 31. srpna 2019

Moderuje Petr Novák

14:00 Slavnostní zahájení akce

14:10 Mažoretky Minipanenky

14:15 LOUTKOVÁ REVUE – Na kouzelném paloučku

Těš se na vás tanci slunečnice, kamarádi zabíjí Kvík a Kvák a neodolatelný „šoumen“ myšák Kiko. Podívejte se také na rybičky pod hladinou, proletíte se s papírovými draky široko daleko a na palouček zavítají kamarádi Ju a Hele.

15:20 Mažoretky Minipanenky

15:30 Kouzelná škola profesora Bystrozraka

Už jste někdy byli v opravdové kouzelnické škole? Kouzla a čary pro malé i velké. Ti nejlepší dostanou kouzelnickou vysvědčení!

16:00 Čarodějné písničkované profesorky Krákové

Profesorka Kráková je známá nejen svým libozvučným hlasem, ale také magickými pohyby. Chcete se je naučit? Pak budete na správném místě!

16:30 THE PEOPLE

Kapela pro všechny věkové generace! Vždy skvěle zahrají a zároveň vás pobaví!

VSTUP ZDARMA
OĚBERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO.
ZA VELMI NEPŘÍZNIVÉHO POČASÍ SE AKCE NEMKÁ.

Po celou dobu konání akce jsou připraveny lodičky na Bečvě, malování na obličej, horolezecká stěna, lodič zóna odvahy, soutěže a sportovní aktivity Domu dětí a mládeže v Hranicích, aktivity Junáku – střediska Prohlázení Hranice.

Akci pořádají

Město Hranice městská kulturní zařízení hranice

Pro děti a mládež Hranice, a.s.

liberté Hranice

Kam na výstavy v Hranicích

Galerie Synagoga

Janáčkova 728, Hranice, tel. 778 777 893, www.muzeum-hranice.cz.
Otevřeno: út-so 9:00–12:30 a 13:00–16:00, ne 9:00–12:30 a 13:00–17:00.

Do 29. 9. 2019 - Peter Kotvan: Commutatio. Dílo slovenského umělce tvoří různorodé výtvarné práce, malby a objekty, jeho uvažování vychází z monochromatických, gestických maleb. Gestičnost přetavuje do vlastních technik vytrhávání, vytváření maleb procesem schnutí nebo do klavírních kreseb a maleb.

3. 10. – 17. 11. 2019 - Tomáš Švéda: Dílo – výstava malíře, restaurátora nástěnných maleb, ale také ilustrátora původem z Prahy. V současné práci Tomáše Švédy zaujímají důležité místo jevy, které otevírají témata pozemského dění v jeho kosmických souvislostech. Jako restaurátor pracoval například na nástěnných malbách jindřichohradecké jezuitské koleje. Vernisáž výstavy se uskuteční **ve čtvrtek 3. října** v 17 hodin.

Stará radnice

Radniční ul. 1, Hranice, tel. 775 854 497, www.muzeum-hranice.cz.
Otevřeno: út-so 9:00–12:30 a 13:00–16:00, ne 9:00–12:30 a 13:00–17:00.

Do 1. 9. 2019 - Fenomén hasičství – výstava provází historií hasičských sborů na Hranicku. Část výstavy tvoří sbírka hasičských autiček od hranického sběratele Zdeňka Sklenaříka. Děti si také mohou vyzkoušet, jak se hasilo před sto lety.

11. 9. – 3. 11. 2019 - Jurik a hranické pověsti – výstava k výročí 850 let od první písemné zmínky o Hranicích představí netradiční formou v podobě komiksu hranické pověsti. Těšit se můžete na pověst o zakladateli města Hranice, poutníku Jurikovi, pověst o Hranické propasti a další. Autorem komiksů je student dějin umění Univerzity Palackého v Olomouci Antonín Kotráš. Vernisáž výstavy se koná **ve středu 11. září** v 17 hodin.

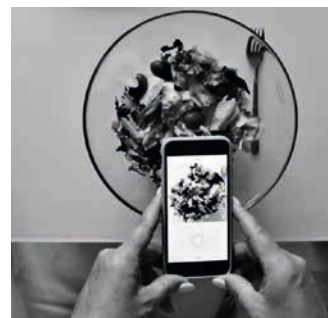
26. 9. 2019 – 5. 1. 2020 - Nemocnice – výstava k 80. výročí nového areálu hranické nemocnice. Uvidíte starou ordinaci s pracovním stolem, lékárníčkami a modelem lidské kostry, nemocniční pokoj s lůžkem, rentgenovou místnost a historické zdravotnické přístroje, nástroje, pomůcky a spoustu dalšího ze zdravotnického prostředí. Vernisáž výstavy se uskuteční **ve čtvrtek 26. září** v 17 hodin.

Galerie Severní křídlo zámku

Pernštejnské nám. 1, Hranice, tel. 581 828 114, www.muzeum-hranice.cz.
Otevřeno: po a st 8:00–17:00, út a čt 8:00–15:00, pá 8:00–14:00, so – nezavřeno.

10. 9. – 31. 10. 2019 - Otrávená realita – výstava prací studentů Střední školy služeb a podnikání Ostrava, obor multimediální tvorba – fotograf, znázorňuje problémy dnešní doby očima mladých lidí. Vernisáž výstavy se uskuteční **v úterý 10. září** v 17 hodin.

Dvorana zámku

Pernštejnské nám. 1, Hranice.

Do 13. 10. 2019 - Jan Ambrůz: 4 – výstava akademického sochaře Jana Ambrůze představuje objekty, kterým autor říká Válce. Jsou složeny z opakního skla, bambusu a provázků. Vystaveny byly v roce 2001 v kostele sv. Václava v Opavě a v roce 2003 v Galerii ARS v Brně.

Muzeum na zámku

Pernštejnské nám. 1, Hranice, tel. 581 607 479, www.muzeum-hranice.cz.
Otevřeno: st a ne 14:00–17:00 nebo po předchozí domluvě v Turistickém informačním centru na zámku.

Hranice na mušce. Stálá expozice zbraní ze sbírek hranického muzea představuje unikátní kousky.

Model historického jádra Hranic. Autorem modelu, který zachycuje Hranice před 270 lety, je Stanislav Miloš. Ve výstavních prostorách jsou také panely s informacemi o vývoji a historii hranického zámku.

Galerie M+M

Jurikova 16, Hranice, tel. 581 602 148, galeriimm.wordpress.com.
Otevřeno: po–ne 13:00–17:00 (dopoledne na zazvonění nebo po předchozí domluvě).

Do 6. 9. 2019 - Výstava Charity Hranice – výstava u příležitosti výročí 20 let poskytování profesionálních sociálních a zdravotních služeb.

13.–27. 9. 2019 - Salon (starších) výtvarníků – tradiční výstava výtvarníků z Hranic, okolí, ale také ze Slovenska nebo Anglie. Návštěvníci budou moci obdivovat třeba obrazy, výšivky, keramiku, fotografie, enkaustiku a mnoho dalšího. Vernisáž se uskuteční **v pátek 13. září** v 17 hodin.

Lázeňský dům Moravan

Teplíce nad Bečvou 47,
tel. 581 683 640, www.ltnb.cz.
Otevřeno: po–ne 8:00–20:00.

2. 9. – 30. 11. 2019 - Jakub Čoček: Svět barev – výstava obrazů mladého hranického umělce, absolventa Sklářské střední školy ve Valašském Meziříčí, který se kresbě a malbě věnuje ve svém volném čase. V jeho dílech se nezdá objevují abstraktní jevy, ale také krajina, zátiší či portrét.

Terasa lázeňského domu Bečva

Teplíce nad Bečvou 63, tel. 581 687 201, www.ltnb.cz.
Otevřeno: non stop.

Do 30. 10. 2019 - Oli V. Helcl: Lázeňské vzpomínky – výstava fotografa, výtvarníka a typografa Oliho Helcla představí fotografie z lázní z let 1975 až 1989.

Zámecká zahrada a Masarykovo náměstí

Hranice.

Do 30. 9. 2019 - Knihovna v ulicích – medailonky významných osobností města Hranic, které jsou zavěšeny na stromech v centru města. Najdete na nich jména z oblasti umělecké, literární, vojenské, také zakladatele města, významné šlechtické majitele a starosty města, mecenáše, průkopníky, účastníky druhého i třetího odboje, cestovatele, kněze, vědce a mnoho dalších.

Zbrašovské aragonitové jeskyně

Teplíce nad Bečvou 75,
tel. 581 601 866, www.caves.cz.
Otevřeno: září út–ne 9:00–16:00.

Do 31. 10. 2019 - Pavel Drda: Balanc – výstava keramických plastik akademického sochaře Pavla Drdy. Autor je bytostným figuralistou, těžištěm jeho prací jsou postavy – lidské i zvířecí, zobrazující existenciální témata, ale i drobné žánrové příběhy s anekdotickými rysy.

Coffee Obsession

Jiráskova 429, Hranice, tel. 774 617 044.
Otevřeno: po–pá 7:30–17:00,
so 9:00–12:00.

6.–30. 9. 2019 - Hana Čechová Šimková: Obrazy – prodejní výstava obrazů na téma žena, zrození, znovuzrození, síla ženy, pevnost kořenů v rodině. Součástí vernisáže bude křest knihy Dobroty pro diabetiky, jejíž autorkou je výtvarnice Hana Čechová Šimková. Vernisáž se uskuteční v **pátek 6. září** v 17 hodin.

Výstava nabídne komiks, postavy z pověstí i programy pro děti

Muzeum na Staré radnici připravilo na září dva zajímavé programy pro děti a jejich rodiče. Programy budou součástí výstavy „Jurik a hranické pověsti“, která veřejnosti atraktivní formou připomene a poodhalí počátky vzniku Hranic. Vernisáž výstavy se uskuteční ve středu 11. září v 17 hodin v Gotickém sále na Staré radnici. Výstava potrvá do 3. listopadu.

Výstava návštěvníkům připomene hranické pověsti formou komiksu, který vytvořil student dějin umění Antonín Kotráš. Uvidí také postavy z pověstí v nadživotní velikosti – mnicha Jurika, loupeživé rytíře, Bílou paní, vodníka a další. Postavy vyrobili žáci a učitelé ZUŠ Hranice. Poprvé bude také veřejnosti představen trojrozměrný model hradu Drahotuše. Výstava je příspěvkem k letošním oslavám 850 let Hranic.

Oživením výstavy budou dva výtvarné ateliéry. Jeden z nich je zaměřený na vytváření knížky pověstí, druhý na výrobu středověkého hradu a erbu. A nejlepší výtvarný výtvor bude oceněn dárkovým košem výtvarných potřeb od hranické firmy Astra Office.

Vytváříme knížku pověstí

Máte rádi pověst o středověkém hradě Svrčově? Nebo tu o vodníkově? Přijďte si za pomoci obrázků a textů vytvořit svoji originální knížku s pověstmi.

Pobaví se děti i rodiče. Ti úplně nejmenší si mohou vymalovat a z papíru slepit pohádkový mlýn. Program se uskuteční **ve středu 18. září** od 10 do 12:30 hodin a od 13 do 16 hodin. S sebou si vezměte 20 korun jako poplatek na materiál.

Výroba středověkého hradu a rodového erbu

Staňte se na chvíli hradní paní nebo hradním pánem a vyrobte si hrad s padacími dveřmi podle své fantazie. Každý správný majitel hradu má svůj vlastní rodový erb a tedy

i vy si jeden takový můžete přijít vyzdobit. Pro ty úplně nejmenší budou připraveny omalovánky. Program proběhne **ve středu 25. září** od 10 do 12:30 hodin a poté odpoledne od 13 do 16 hodin. S sebou si vezměte 20 korun jako poplatek na materiál a papírovou krabici střední velikosti.

Nejkrásnější hrad ocení velkoobchod s kancelářským zbožím Astra Office, který věnuje výherci dárkový koš s výtvarnými potřebami.

Nejoriginálnější hrad vybere odborná porota a vyhlášení vítěze proběhne v úterý 1. října. (red)

Dárkový koš plný překvapení věnuje vítězi firma Astra Office.

Kristýna Skupieňová objevila kouzlo swimrunu

Kristýna Skupieňová při běhu v Patagonii. Foto: archiv sportovkyne

Hranická sportovkyně Kristýna Skupieňová loni jako jediná reprezentantka České republiky úspěšně závodila v extrémním triatlonu v Patagonii, kde mezi ženami získala 5. místo a celkově byla 30. Po závodech absolvovala řadu besed, byla hostem pořadu Dobré ráno České televize a „objevila“ novou sportovní disciplínu.

Extrémní triatlon

Skládá se ze tří disciplín, 3,8 km plavání, 180 km na kole a 42 km běh, tedy iron-manské vzdálenosti. Plave se v oceánu, ve studených jezerech nebo v noci, cyklistika i běh pak mají velká převýšení tratě, jezdí i běhá se po horách.

Po návratu z Patagonie jste absolvovala řadu besed pro veřejnost i pro školy. Máte spočítáno, kolik jich bylo?

Přesně spočítané to nemám, ale kolem deseti jich bylo určitě, možná i víc.

A jak vám to šlo, mluvit před tolika lidmi?

Já jsem dělala brigádně průvodkyni ve Zbrašovských aragonitových jeskyních, takže to pro mě nebylo až tak nové, spíš jsem si to užívala. Mohla jsem přiblížit extrémní triatlon široké veřejnosti.

A co televize, jak jste zvládla kamery?

To byla pro mě velká premiéra, bylo to brzy ráno, to jsem byla strašně nervózní, ale jak se začalo něco dít, tak mě to přešlo. Vzali nás do maskérny, hodně rychle se střídali hosté. Příjemně mě překvapila taková domácí atmosféra. Řekla jsem si, jdeš si popovídat s kamarády, úplně jsem odstříhla kamery a bylo to v pohodě. Ale nesměla

jsem si připustit, kolik lidí se na mě v televizi dívá, to by se mi asi rozklepala kolena a utekla bych.

Ono je to asi důležité i při závodech, nepřipouštět si, že vás čeká ještě třeba 150, 110, 90 kilometrů na kole a pak ještě maratón.

To jsem se naučila v průběhu let. Skočím do vody a plavu. A nesmím uvažovat nad tím, že ještě pojedou na kole a poběží. Potom, když jsem na kole, tak zase jen jedu. Stačí, že vím, že třeba na 40. kilometru je občerstvovací stanice, nebo mi nějaké informace poskytne support (člověk, který mi v závodě poskytuje podporu).

Já běhám i horské závody čistě běžecké a párkrát se mi stalo, že na začátku jsem si po deseti kilometrech řekla – panebože, ještě padesát. Pak mi hlava úplně vypla a já jsem psychicky skončila a závod jsem prakticky došla. Člověk nesmí přemýšlet nad tím, co ho v závodě ještě čeká, ale řešit ten aktuální stav, co zrovna je.

Kolik se dá vůbec za rok stihnout závodů? Po tak extrémních závodech musí být čas na to, dát se zase do kupy.

Já loni zvládla tři. Dá se stihnout víc, v průběhu triatlonové sezony tak jeden závod za měsíc by byl ideál. Ale je to i otázka peněz, připravit se na to fyzicky a psychicky není až tak náročné, jako zajistit to finančně. My za to nemáme žádné peníze, takže na tu Patagonii jsem hledala spon-

zory jak divá a jela vydělávat na půl roku do Irska.

Jaké máte nyní cíle, po tak velké splněné výzvě, jako byly závody v Patagonii?

V rámci série Extreme tour extrémního triatlonu nyní pořádají i mistrovství světa, na které se musí člověk kvalifikovat. Pokud bude možnost, tak na to mistrovství bych se ráda probodovala.

Kromě extrémního triatlonu jste si ale letos vyzkoušela i trochu jiný sport.

Ano, je to swimrun, tam se kombinuje jen plavání a běh. Byla to taková výzva trochu přepnout a zkusit si i něco jiného. Lákalo mě to i proto, že v triatlonu docela hraje roli materiál kola a ve swimrunu tato disciplína odpadá a všichni jsme na tom stejně, co se vybavy týče, pokud někdo ovšem nezapomene neopren, když je studená voda.

Swimrun

Skládá se z běhu a plavání, které se v rámci závodu několikrát vystřídají. Závodí se po dvojicích.

Ale vy jste do té nové disciplíny vplula velmi úspěšně, že?

To ano. Tam je dobré, že je to ve dvojicích a já mám dobrého tahouna, Tomáše Materu z Ostravy.

Ve dvojicích, to se vám sčítají časy?

Ne, my musíme spolu doběhnout a jsou tam i limity. Když plaveme, nesmíme být dál než deset metrů od sebe a při běhu 100 metrů od sebe. Abychom si toto pojistili a aby na mě Tom nemusel někde pořád čekat, tak jsme to absolvovali navázání na gumě, což je také povolené.

Vy jste hned ten první závod vyhráli.

První závod na Orlíku, což je součást Czech Swimrun Tour 2019, jsme vyhráli úplně. Nejen ve své kategorii, ale porazili jsme i muže. Byl to krásný pocit. Jenže pak už jsem se nerozběhla, chytla mě záda, bolest vystřelovala do nohy, nemohla jsem běhat, už jsem se bála, že mám po se-

zoně. Dva měsíce jsem se dávala dohromady.

Pak přišla výzva v podobě závodu v Rakousku. Ten byl lákavý svou celkovou délkou 42 km, (v Česku se závodí poloviční délkou), z toho byl běh tak 34 kilometrů a 8 km plavání. Tak jsem si řekla: bude to pomalejší tempo, zkusíme, uvidíme. Takže to byl takový fajn návrat. Navíc se nám podařilo uspět, druhé místo v mix kategorii. Na tu první mix dvojici jsme neměli, to byli profíci, co objíždí i světovou tour ve swimrunu a celkově jsou asi patí.

V budoucnu se budete držet swimrunu nebo to budete nějak kombinovat s extrémním triatlonem?

Spíš kombinovat. Ráda bych zařadila i nějaké ty horské běhy.

A co váš oblíbený závod Jánošík, který jste v minulosti už dvakrát vyhrála?

Ten mám v plánu, je to vlastně jediný extrémní triatlon, na který se letos chystám. Ta Malá Fatra je nádherná, je to taková moje srdcovka. A je to obtížné, ani ne tak to kolo, ale ten běh je tam fakt těžký, a to mě baví. Jakmile to jde do kopců, kameny, řetězy, žebříky, to je úplně bomba. Čím těžší, tím lepší.

Pracujete, trénujete a závodíte, zbývá vám ještě čas na nějaké koníčky?

Tak ten triatlon, to je můj největší koníček, vůbec celkově sport. Při všech těch aktivitách nezbývá čas ani chuť na něco jiného, ale když jsem byla nyní zraněná, vrátilo mě to k malování.

Ale asi nejvíc vás to táhne k horám. Naštěstí to Slovensko není tak daleko.

To ano, třeba ta Malá Fatra je kousek. Ale dá se dobře trénovat i v Hranicích. Máme tu Maleník na jedné straně, na druhé Oderské Vrchy. Maleníku říkám malé Beskydy, stoupání sice není tak dlouhé jako třeba na Lysou, ale terén je podobný, což je úplně úžasné. Takže můžu trénovat téměř hned za barákem.

Tak vám přeji hodně štěstí a zdraví do dalších závodů.

Petr Bakovský

TIRÁŽ: Hranický zpravodaj č. 9/2019 • Periodický tisk územního samosprávného celku. • Měsíčník • **Vychází** 1. září 2019 • Ročník V. • **Vydávající** Městská kulturní zařízení Hranice, příspěvková organizace se sídlem Masarykovo náměstí 71, 753 01 Hranice, IČO: 71294686 • **Grafická úprava a tisk:** © KLEINWÄCHTER holding s.r.o., Čajkovského 1511, 738 01 Frýdek-Místek • **Náklad:** 8 400 ks • **Distribuce:** Česká pošta, zdarma do všech domácností v Hranicích a místních částí • **Redakce:** tel. 581 607 479, e-mail: infocentrum.zamek@mkz-hranice.cz • **Editoři:** Naďa Jandová, Petr Bakovský • **Hranický zpravodaj na internetu:** www.mesto-hranice.cz/cs/televize-tisk/ • mkz-hranice.cz/hranicky-zpravodaj • Zaregistrováno Ministerstvem kultury ČR pod zn. MK ČR E 22143 • Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit • Účastí na programech pořádaných Městskými kulturními zařízeními Hranice, p. o., IČO 71294686, dává jejich účastník souhlas s užitím pořízených fotografií a videodokumentace pro propagační materiály organizace (webové stránky, Hranický zpravodaj, tiskoviny, Facebook). Souhlas se dává do odvolání.